

Galimas lietus, dieną 77 laipsniai, naktį 54. Saulė teka 6:30, eidžiiasi 7:03.

7c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
 The Lithuanian Daily News
 Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
 HAYMARKET 1-6100
 Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLV.

Price 7c

Midwest Inter-Library Center
 5721 Cottage Grove Ave.
 Chicago, Ill.
 Gratis

Pirmadienis, rugsėjo-September 15 d., 1958 m.

Kaina 7c

217

JAV VĖL IŠBANDE TARPkontinentinė RAKETA

IKE CHRUSČEVUI: JAV PAJĖGOS NESITRAUKS IŠ FORMOZOS SALOS

Prezidentas prašo sudrausti Kinijos "draugus"

NEWPORT, R. I. — Prezidento Eisenhowerio atsakyme Sovietų diktatoriui Nikitai Chruščevui pasakyta: jei jis tikrai trokšta taikos, tegu sudraudžia savo draugus Kinijoje, tegu komunistai sustoja bombardavę Quemoy ir kitas Tautinės Kinijos valdžios esančias salas žemyno pakraščiuose.

Jei komunistinę Kiniją būtų galima atkalbėti nuo jėgos vartoymo ir prikalbinti prie derybų Formozos-Quemoy konflikte, Jungtinės Amerikos Valstybės irgi eitų šiuo taikingu derybų keliu atstatyti taiką ir ramybę anoj pasaulio daly (Tolimuosiuose Rytuose), rašo JAV prezidentas.

Kol komunistinė Kinija savo politiką remia grasinimais ir karine jėga, tol ir Amerika negalvos apie savo laivyno, armijos ir aviacijos atitraukimą iš Formozos salos ir jos vandenų, užtikrino Eisenhoweris.

Atmetė Nikitos reikalavimus

Šia nota prez. Eisenhoweris atskakė į Nikitos Chruščevo laišką, atsiųstą rugsėjo 7 dieną su reikalavimu, kad JAV likviduotų karines bazes ne tik Formozos srity, bet ir kitose šalyse Tolimuosiuose Rytuose, kaip Filipinuose, Japonijoje.

Ike pabrėžė, kad JAV karinės pajėgos Formozoj nėra skirtos argesijos tikslams, bet priešingai — apsisaugoti nuo agresijos, kaip pasizadėta savitarpinės pagalbos sutarty su Tautine Kinija.

Kelia atominio karo pavojų

Prez. Eisenhoweris pastebėjo, kad komunistinė Kinija, jei ji savo ambicijų Formozos srity sieks panašiai, kaip siekė Korėjoj, gali sukelti atominį karą. Jis priminė Chruščevui, kad jo laišku rašinėjimas neturi tikslo sustiprinti taiką Tolimuosiuose Rytuose, bet tik pasitarnauti tarptautinio komunizmo užmačioms. Jis įtaria, kad Quemoy salos bombardavimas rugpjūčio 23 d. buvo atnaujintas Chruščevui pritariant, nes tai prasidėjo praėjus tik trejėtai savaitė nuo Kremliaus diktatoriaus atsilankymo į Peipingą.

Kinų laivas pasiekė Quemoy salos krantą

Pavyko praslinkti pro komunistų artileriją

TAIPEH, Formoza. — Sekmadienio rytą vienam Tautinės Kinijos transportiniam laivui pavyko prasilausti pro komunistų artilerijos blokadą, pasiekti Quemoy salą ir iškrauti prekes — maistą ir ginklus.

Šeštadienį Chiang-Kai-šeko laivų vilkstinė, lydima JAV 7-to laivyno naikintuvų ir kreiserių, bandė du kartus pasiekti salą. Kai tik Amerikos laivai, priplaukę 3 mylių zoną nuo salos sustodavo, Kinijos komunistų artilerija paleisvado iš pakraščiu tokią ugnį, kad Čiang laivai turėdavo bėgti nuo salos, neišvengiant atgabendų prekių.

Taip buvo visą savaitę. Amerikos karo laivynas nors ir dalyvauja ribotomis pastangomis komunistų blokados laužyme, bet Quemoy sala su 125,000 žmonių nebegaus maisto, o kareiviai ginklų. Ką sekmadienio rytą iškravė minėtas laivas, yra tik lašas jūroj, palyginus su reikmenimis, kurių trūksta šiai

salai, 5 mylias nuo komunistų valdomų Kinijos pakraščiu.

Amerikos korespondentai mano, kad komunistai galės šitokiu būdu, neiškelus nė vieno kareivio, užvaldyti Quemoy.

Sovietai numušė JAV lėktuvą su 17 vyrų

6 lakūnai žuvo, kitų 11 likimą negalima nustatyti

MASKVA. — Tik pereitą šeštadienį iš Sovietų sužinota, kad jų naikintuvai rugsėjo 2 dieną vėl numušė JAV karo transportų lėktuvą, įskridusį iš Turkijos — tyčia ar netyčia — į Armėnijos erdvę.

Sovietai skelbia, kad prie lėktuvo griaučių Armenijos kalnuose, 35 ml. nuo Turkijos sienos, rasta šešetas lakūnų lavonų. JAV ambasados charge d'affaires Richard Davis pareikalavo žinių ir apie kitų 11 lakūnų likimą. Lėktuve buvo 17 lakūnų.

Birželio 21 d. du Sovietų Mi-gai užpuolė kitą Amerikos transportinį lėktuvą ir privertė nusileisti paleidus į jį ugnį. Iš pašto lėktuvo 5 lakūnai iššoko parašiuais, kiti 4 nusileido sužalotu lėktuvu. Po 10 dienų visus 9 gražino.

Nusileidusieji parašiuais pateko į armėnų kaimiečių rankas. Armėnai manė, kad tai turkų, užuot priešų, lakūnai, ir jau ruošė juos karti. Pyktis atlyžo, kai vienas iš lakūnų, tardamas tokias žinomas žodžius, kaip New York, Chicago, įtikino anglų kalbos nemokančius armėnus, jog tai Amerikos lakūnai.

Elektros kėdė dėl \$1.95 vagystės

Alabamos teismas griežtas

MONTGOMERY, Ala. — Šios valstybės aukštasis teismas atsisakė persvarstyti mirties sprendimą 55 metų negrui Jimmy Wilson. Jis užpuolė 82 metų senutę Mrs. Estele Barker ir atėmė iš jos visus pinigus — nepilnus du dolerius.

Kadangi apiplėšimui jis pasirinko nakties laiką, teismas, laikantis valstybės įstatymų, nutėisė jį mirties bausme.

Sprendimas sukėlė didelį pasipiktinimą pasauly, ypač tuose sluoksniuose, kurie ieško priekabių Amerikai, kaip laisvojo pasaulio vadovui ir gynėjui. Valstybės sekretorius Dulles irgi rašė Alabamos gubernatoriui Folsomui, kad mirties bausmė už \$1.95 pagrobimą pakenks Amerikos vardui pasauly. Teismas liko prie savo nusistatymo. Jis nusprendė, kad Wilsonas būtų pasodintas į elektros kėdę spalio 24 d.

Bet Alabamos gubernatorius vis dar gali įsiterpti ir pasigaišėti nuteistajai.

— **Formozoj Amerikos kareiviai skubiai stato priešlėktuvinės apsaugos raketas, kurios turėtų saugoti salą nuo netikėto Kinijos komunistų puolimo.**

Princas Charles važiuoja su savo tėvu Filypu sekmadienio rytą į bažnyčią.

PASIRUOŠIMAI GYVENTOJŲ SURAŠINĖJIMUI LIETUVOJE

Surašinėjimas turėtų duoti atsakymą į klausimą, kiek Lietuvoje beliko gyventojų ir jų tarpe lietuvių.

Kaip jau pranešta, 1959 m. sausio viduryje Lietuvoje, kaip ir kitose Sovietų Sąjungos respublikose, įvyks gyventojų surašinėjimas. Gyventojai bus surašomi pagal stovį, koks bus naktį iš sausio 14 į 15 d. 24 valandą. Surašymas truks 8 dienas.

Lietuvos Statistikos valdybos viršininko pavaduotojo V. Lukoševičiaus paaiškinimais, surašymas bus daromas asmeniškai apklausančių kiekvieną žmogų, nereikalaujant jokių dokumentų. Į surašymo lapus bus įtraukiami visi gyventojai, nepriklausomai nuo to, ar jie toje palatoje praregistruoti, ar ne, o taip pat nepriklausomai nuo jų teisės į gyvenamąjį plotą.

Lukoševičius teigia: "Visos surašymo metu iš gyventojų gautos žinios bus laikomos paslaptįje, niekam nebus teikiama ir bus panaudotos tik tiktai centralizuojant surašymo medžiagą pagal nustatytą programą.

Kiekvienam surašinėtoju bus pavesta miestuose surašyti 600-700 žmonių, o kaimo vietovėse 400-500 žmonių. Surašinėtojųams vadovaus instruktoriai, kontrolieriai, o pastarųjų darbui — surašymo skyrių vedėjai.

Lietuvoje jau esą pagrindiniai baigti parengiamieji darbai, tikslinant administracijos ribas, gatvių pavadinimus, kvartalų numeravimą miestuose, gyvenviečių ir namų valdų sąrašus. Šitas pasisakymas rodo, kad gyventojai (pagal namų sąrašus) jau yra tikrinami prieš patį surašymą.

Tik kai kuriuose rajonuose paruošiamieji darbai esą dar neatlikti, pavyzdžiui Salantų, Širvintų, Tauragės, o ypač Jurbarko rajonuose. Jurbarko mieste neturima dar nė tikro miesto plano.

Gyventojuose pradėtas "aiškinamasis darbas", matyti, juose yra tam tikro nepasitikėjimo tuo surašymu.

Jei sovietinės įstaigos Vilniuje ir Maskvoje surašymo duomenų sąmoningai neklastos ir juos visus paskelbs, kaip tai daroma laisvajame pasaulyje, iš surašymo galima tikėtis skaičių, kurie galėtų sudaryti staigmeną vienokiui ar kitokiui atžvilgiu. Laisvojo pasaulio lietuviams ypatingai rūpi sužinoti,

kiek Lietuvoje dabar iš viso gyventojų ir kiek jų tarpe beliko lietuvių. Jei sovietinės įstaigos statistikos neklastos, gyventojų surašymas į tai galėtų duoti aiškų atsakymą. (E).

Negrų būrys puolė gelbėti suimtąjį

Policija vieną nušovė

ATLANTA, Ga. — Policija suėmė negrų rajone vieną ginkluotą juodį, Clarence Ellison, 27 metų, jam bėgant iš vaistinės po apiplėšimo.

Greitai susirinko minia ir puolė policijos automobilį, kad išvadotų suimtąjį. Automobily buvo du policininkai. Vienas iš jų, W. O. Dempsey, griebėsi ginklo ir vieną iš užpolicų, Joseph Jeter, nušovė.

Prasideda 13-tas JT suvažiavimas

3 mėnesius virs žodžių kova tarp 81 valstybės

NEW YORKAS. — Andrei Gromyko buvo vienas iš pirmųjų užsienio reikalų ministrų, atskridusių artėjančiam Jungtinių Tautų pilnates susirinkimui.

Sovietų užsienio reikalų ministris atskrido Skandinavijos linijos lėktuvu, nebe savo sprašminių lėktuvu. JT susirinkimas iš 81 valstybės prasidės šį antradienį. Sesija tęsis apie 3 mėnesius.

Tik kai kuriuose rajonuose paruošiamieji darbai esą dar neatlikti, pavyzdžiui Salantų, Širvintų, Tauragės, o ypač Jurbarko rajonuose. Jurbarko mieste neturima dar nė tikro miesto plano.

Gyventojuose pradėtas "aiškinamasis darbas", matyti, juose yra tam tikro nepasitikėjimo tuo surašymu.

Jei sovietinės įstaigos Vilniuje ir Maskvoje surašymo duomenų sąmoningai neklastos ir juos visus paskelbs, kaip tai daroma laisvajame pasaulyje, iš surašymo galima tikėtis skaičių, kurie galėtų sudaryti staigmeną vienokiui ar kitokiui atžvilgiu. Laisvojo pasaulio lietuviams ypatingai rūpi sužinoti,

"Taip nestatoma"

Vilniaus "Tiesa" skundžiasi, rašydama apie išgarsintuosius "didžiausius krašte" šaldytuvus prie Vilniaus (Paneriuose). Pagal projektą, jie turi būti beveik tokio pat pajėgumo, kiek Lietuvoje dabar iš viso yra apšaldomo ploto.

Tačiau, nežiūrint, kad buvo atlikti visi parengiamieji darbai, ir statybos tresto vadovai pasirašė sutartį atlikti darbus už 4,000,000 rublių, per visą pusmetį statybos aikštėje pagrindiniam korpusui išbetonuoti tik pamatai. Per pusaštunto mėnesio atlikta vos ketvirtadalis plano, kuris buvo nustatytas šioms metams. Darbininkų būvė pakankamai, trūkė tik armatūros, per mažai pristatė tresto tiekimo skyrius. "Statybinių medžiagų, ypač armatūros, stokojama daugelis mūsų respublikos statybų", pastebi "Tiesa".

Bet esą nevykdomi ir tie darbai, kurie visiškai priklauso nuo darbo organizavimo. Ir elektros srovė nepratiesta į statybos vietas, nors elektros energijos šaltiniai tik už kelių kilometrų. Vanduo esą atgabenamas automatinomis iš kitur, nors, esą, būtų galima vandens turėti iš artimo artezinio šulinio. Numatyta ir geležinkelio šaka atvesti, bet ir čia darbai nepajuda iš vietos. (Būdingas sovietinės tvarkos netvarkos pavyzdys).

103 metų kolūkietis

Tai Benediktas Jurkus, gyv. Užvenčio rajone, Rapalių kaime. Jis dar toks tvirtas, kad netik su grėbliu, bet ir su dalgiu į laukus išeina. "Nepasiduosiu sąjaujamiui", pasakė jis vienam pas jį atsilankiusiam korespondentui.

Pasvalio rajone viename kolūkyje taip pat tebedirba 103 metų amžiaus Mykolas Aleksandričius. O kitame kolūkyje gyvena 108 metų amžiaus Barbora Karpavičienė. Juos visus pralengia 110 metų Marija Mačiukienė (Krinčino apyl.).

— **Gyvenamųjų namų statyba smarkiai atsilikusi**, skelbė rugp. 23 d. Lietuvos kp centro komitetas ir Ministerių taryba bendrame pareiškime. Ypač esą atsiliekama Vilniuje, Panevėžyje, Klaipėdoje, Tauragėje, Žagarėje ir Pabradėje.

— **Tautinės Kinijos lėktuvams sekmdienį pasisekė** kiek maisto numesti nebeprineamai Quemoy salai parašiuais. Laukiama, kad komunistinė Kinija panaudos salos blokavimui ir karo lėktuvus-naikintuvus.

Į Texas steito demokratų konvenciją, kuri vyksita San Antonio mieste, Earl Thornton (kairėje) ir Clano G. Bend (dešinė) atstovai su plakatais ant nugarų, kurie skelbia, kad jie siūlo Faubus (Arkansas gubernatorių) kandidatą į prezidentus.

AMERIKOS AVIACIJOS BALISTINIS SVIEDINYS SKRIDES 3,000 MYLIŲ

Ruošiasi nušauti naująjį ginklą iki 6,000 ml.

CAPE CANAVERAL, Fla. — Sekmadienio rytą JAV aviacija atliko vėl sėkmingą bandymą su tarpkontinentine balistine raketa Atlas, kuri turės pasiekti su atominė ar vandeniline bomba prieš taikinius iki 6,200 mylių tolumo.

Fed. teismas spres ar Or. Faubus gali uždaryti mokyklas

Gubernatorius tvirtina, kad jis tokią teisę turi

LITTLE ROCK, Ark. — "Arkansas Democrat", paleikęs gubernatoriaus Orval Faubus rasisinę politiką, rašo, kad teisingumo departamentas bandė prikalbinti Little Rock mokyklų tarybą, kad ji iškeltų fed. teisme bylą prieš gubernatoriaus įsakymą uždaryti visas 4 aukštesniausias mokyklas šiame mieste — 3 baltųjų ir vieną negrų.

Mokyklų tarybai tai atsisakius, gubernatorių į teismą patraukė vieno mokinio motina, reikalaujama nustatyti, ar gubernatorius turi tokią teisę.

Faubus sako, kad jis tokią teisę turi. Jis neabejoja, kad federalinė vyriausybė dės pastangas jo įsakymą panaikinti, bet jis nemano, kad fed. vyriausybė turi teisę.

Norėję sunmti gub. Faubus

Gubernatorius Faubus savaitgaliui išvažiavo į nežinomą vietą, palikdamas mieste gandų, kad federalinė vyriausybė norėjusi jį ir 11 kitų aukštųjų valstybės pareigūnų bei rasistinių veikėjų suimti.

Iš Washingtono pasigirdo teisingumo departamento žinia, kad tokios kalbos neturi jokio pagrindo. Little Rock fed. maršalas Beal Kidd turi savo žinioj 137 pagelbininkus, atgabentus iš kitų vietų. Maršalas ir jo pagelbininkai buvo numatyti tvarkai palaikyti, jei šį pirmadienį Central aukštesnioji mokykla būtų pradėjusi mokslo darbą ir būtų atvykę tie 7 negrų mokiniai.

Virginijos gubernatorių Lindsay irgi uždarė vieną mokyklą, Front Royal, ir ruošiasi uždaryti dar kitas dvi, norėdamas šitokiu būdu pastoti kelią fed. teismo įsakymui įsileisti į jas negrų mokinius.

— **Maskvoj tūkstančiai darbininkų buvo suvaryta į demonstracijas, nukreiptas prieš Jungtines Amerikos Valstybes.** Plakatuose buvo užrašyta: "Šalin rankas nuo Kinijos" ir pan.

— **Nato 40 karininkų iš įvairių Vakarų pasaulio valstybių sekmdienį atskris į Ameriką.** Čia jie susipažins trijų savaičių kursuose su raketų gamyba ir kariavimo technika.

— **I Kauno Politechnikos institute** šiemet priimta daugiau kaip 900 studentų. Vilniaus radijas, pranešdamas apie tai, priduria, kad "apie 60 abiturientų, čia išlaikiusių egzaminus, vyks į Maskvos, Leningrado ir kitų miestų aukštąsias mokyklas". 15 vyresnių kursų studentų moksłą tęs Maskvos energetikos institute ir taps atominės energijos panaudojimo liaudies ūkyje specialistais. (E)

Sekmadienio ryto bandymo tikslas buvo paleisti raketą iki 3,000 mylių. Avieijos vadovybė smulkiau nenupasakojo bandymų vaisių, išskyrus trumpo pranešimo, kad bandymas pasisekė. Tenka manyti, kad raketa numatyta atstumą prajėkė.

Prieš tai Atlas trejetą kartų sėkmingai praskrido trumpesnėse distancijose, tarp 600 ir 1,000 mylių. Už kelių savaičių aviacija ruošiasi galutiniam bandymui — nušauti raketą kuo toliausiai, virš 6,000 mylių. Tokių raketų pagalba Amerika ir iš bazių namie galėtų sunaikinti prieš taikinius — miestus, fabrikus, kariuomenės teikinius, puolimo bazes be užjūrio bazių pagalbos.

Sovietų grėsmė didelė

Sovietai pereitų metų vasarą pasigyrė, kad jie jau turi tobulą tarpkontinentinę balistinę raketą Amerikos miestams ir kitiems taikiniams už Atlanto ir Pacifiko naikinai.

Amerikai kiek sukrutus po šio pranešimo, ypač po Sputniko paleidimo, padaryta didelė pažanga. Aviacija jau turi tobulą vidutinio tūlo balistinį sviedinį Thor. Armijos vadai ir technikai sako, kad jų šio tipo raketa Jupiter esanti dar tobulesnė.

Pirmosios Amerikos aviacijos vidutinio tūlo raketos (1,500 mylių) jau pasiekė Angliją. Ten bus iki rudens įrengtos 4 bazės raketoms laidyti.

Radikalsocialistai rems gen. De Gaulle

Kongreso dauguma priešinga Mendes-France politikai

LIONAS, Prancūzija. — Radikalsocialistų partijos (liberalų) suvažiavime pasirodė, kad buvęs premieras Pierre Mendes-France neturi daugumos pritarimo kovoj prieš premjerą De Gaulle ir jo naująją konstituciją.

Radikalsocialistų kongrese 713 balsų prieš 544 pasiūlyta balsuoti už konstitucijos projektą, kai rugsėjo 28 dieną bus praneštas tuo klausimu plebiscitas. Partijos pirmininku vietoj Daulier išrinktas Felix Gaillard, buvęs premieras. Jis vadovauja toms partijos jėgoms, kurios remia De Gaulle konstitucines reformas.

Islandija skundžią Angliją

REYKJAVIKAS, Islandija. — Užsienio reikalų ministeris Gudmundsson išskrido į New Yorką ir įteiks Jungtinėms Tautoms skundą prieš Angliją už žvejųjimą 12 mylių zonoje. Islandija sauvaiškai pratęsė savo teritorinius vandenius nuo 4 mylių iki 12. Jos skundas Jungtinėse Tautose sudarys progą apkalbėti nūdienę anarchiją pasaulio vandenyse. Pav. Čile, Peru paskelbė teritoriniais vandenimis 200 mylių plotą nuo kranto, Pietų Korėja — 60 mylių, Sovietų Sąjunga — šiomis dienomis komunistinė Kinija — 12 mylių. (E)

Bendruomenė bylinėjasi su savo bendruomenėmis

LAISVOJI TRIBUNA

II
KAIP MES BUVOME NUTEISTI

(Tęsinys)

2. Kanados Kr. V-ba savo rašte iš 1958 m. sausio mėn. 23 d. dėl balsavimo tvarkos rašo: „...Didesnysis vokas privalo turėti siuntę pavarę ir adresą, nes Kr. V-ba turi žinoti kas ir ar turis teisę balsuoti... Gauti vokai bus atidaroni V-bos posėdyje“.

Balsavimo vokai privalėjo būti pasiųsti Kr. V-bai ne vėliau vasario mėn. 1 d. (Kr. V-bos raštas iš 1958 m. sausio m. 23 d.). Turint galvoje, kad laiškas iš Winnipeg paprastai paštu, kelionėje išbūna 3-5 dienas, tai p. Demerecko balsavimo lapas galėjo pasiekti Kr. V-bą tuo pačiu metu, kaip ir Apyl. V-bos raštas — sąrašas naujos V-bos, kuris buvo gautas Kr. V-boje 1958 met. Vasario mėn. 3 d.

3. Kr. V-ba jau keturias dienas prieš Kr. V-bos posėdį, kuriame buvo skaičiuojami balsai, žinojo, kad p. Demereckas jau 1958 met. sausio mėn. 19 d. nebėra Krašto Tarybos nariu.

Kodėl Krašto Valdyba jo neteisėto balso nepanaikino? Jei Kr. V-ba būtų p. Demerecko balsą panaikinusi, savaime aišku, kad balsavimai būtų buvę teisėti. Balsuojant slaptu balsavimu, gali būti ir mažesnis skaičius balsų negu balsuotojų, vistik rinkimų duomenys bus teisėti. Bet negali būti neteisėtų balsų.

Argi Kr. V-bai buvo labiau svarbu surinkti tiek balsų, kiek yra turinčių teisę balsuoti, negu tu balsų teisėtumas? Juk vis tiek Kr. V-ba nepaskelbė spaudoje, kiek kuris atstovas gavo balsų. O tai reikėjo padaryti.

Gi toliau tame pačiame rašte sakoma: „Ponui Demereckui tas turėjo būti žinoma ir balsavimo teisę jis privalėjo perduoti Tam-stai“... Kaip gi būtų Kr. Valdyba pasielgusi su mano balsu šiuo atveju?

4. Skundo 7 punkte kaltinamas, kad Winnipeg Apyl. Valdybos viešas pareiškimas spaudoje, kad rinkimai yra neteisėti, turis tikslą kompromituoti Kr. Tarybą bei jos organą Kr. Valdybą, yra neteisėtas. Winnipeg Apyl. V-ba žino savo veiklos koncepciją, ir niekuomet nemano kompromituoti centrinių organų. Jei Kr. Valdyba padarė klaidą (o kas nedaro klaidos?), tai turėjo greitai atitaisyti ją (jei galima), bet ne kie-

tai tikėti tos klaidos neklaidin-gumu.

5. Sekant iš aukščiausių išdėstytų motyvų, randame, kad Kr. Valdybos prašymas Garbės Teismą pripažinti tokius rinkimus teisėtais (nepanaikinant p. Demerecko balso) yra neteisėtas. Winnipeg Apyl. V-ba savo nutarimą gali pakeisti, jei bus pagrįstai įrodytas tų rinkimų teisėtumas.

Taip pat neteisus Kr. V-bos prašymas Garbės Teismą daryti sprendimą, kad Winnipeg Apyl. V-ba yra nekompetetinga daryti tokius nutarimus, kada mes esame įsitikinę (bent iki šio momento), kad rinkimai neteisėti.

Winnipeg Apyl. V-ba apgailėstauja, kad Garbės Teismas nepateikė Teismui reikalingų žinių, klausimų pavidale, bet prašė prisiųsti, tik „atsikirtimus“.

Mes tikime, kad šis raštas nėra paskutinis, pagal kurį Garbės Teismas turės pakankamai duomenų daryti galutinį sprendimą.

P. Matulionis, Winnipeg Apyl. V-bos Pirmininkas.

Garbės Teismo nuosprendis

Po šio Winnipeg Apyl. Valdybos pasiaiškinimo gaunamas K. L. B-nės Garbės Teismo nutarimas nuorašas, kuris skamba sekančiai:

Nuorašas. Kanados Lietuvių Bendruomenės Garbės Teismo nutarimas No. 9.

1958 metų rugpjūčio mėn. 11 d. KLB Garbės Teismas sastatė: pirmininkaujančio — E. Sudiko ir narių — P. Breichmano ir A. Jankuno, tvarkomajame posėdyje žiūrėjo KLB-nės Krašto Valdybos 1958 m. liepos mėn. 7 d. raštą (Teisme gautą tų pat metų liepos mėn. 9 d.) dėl atstovų rinkimų į I-mą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą ryšy su KLB Winnipeg Apylinkės Valdybos 1958 metų gegužės mėn. 5 dienos nutarimu — pareiškimu, paskelbtu laikraštyje „Nepriklausoma Lietuva“ No. 24 (586) — 1958.VI.11 d.

Minėtame rašte Krašto Valdyba nurodo: pagal KLB-nės Statuto 26 str. „b“ pastraipą — atstovus į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimą renka KLB-nės Krašto Taryba, kuri savo 1957 metų lapkričio (gruodžio mėn. 30) 1 dienos suvažiavime

tų atstovų rinkimus pavedė praveisti Krašto Valdybai korespondenciniu būdu. Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybą sudaro: a) pilnateisių Kanados lietuvių tiesioginių ir slapto balsavimu rinkti atstovai (jų yra 30); b) Apylinkių Valdybų pirmininkai ar, ar jiems negalint, valdybos įgalioti tos apylinkės asmenys; c) Krašto Valdybos nariai. (Žiūr. KLB Tarybos Rinkimų Taisyklės 1954. VII. 6d.) — 2 str.

Krašto Valdyba, sudariusi kandidatų į Pasaulio Lietuvių Seimą sąrašą, jį išsiuntinėjo Tarybos nariams 1958 metų sausio mėn. 23 dieną su nurodymu atžymėti balsavimo sąraše renkamus kandidatus atsiųsti Krašto Valdybai ne vėliau kaip 1958 metų vasario mėn. 1 dieną.

Toks rinkimų kandidatų sąrašas tapo pasiųstas ir KLB Winnipeg Apylinkės Valdybos pirmininkui p. J. Demereckui, tuo metu Krašto Valdybos sąraše žinomam kaip Winnipeg Apylinkės Valdybos pirmininkui. Iš jo gautas atgal ir pabalsuotas kandidatų sąrašas. Balsavimo rezultatus Krašto Valdyba patikrino savo posėdyje 1958 m. vasario mėn. 7 dieną.

Winnipeg Apylinkės Valdyba 1958 met. VI. 11 d. laikraštyje „Nepriklausoma Lietuva“ No. 24 (586) paskelbė savo 1958.V. 5 d. nutarimą, pasirašytą Pr. Matulionio Valdybos pirmininko ir K. Strikaitio, J. Demerecko (to paties, kuris pasinaudojo balsavimo teise rinkimuose) ir M. Sarausko. To nutarimo išvadoje sakoma: „KLB-nės Winnipeg Apylinkės Valdyba viską apsvaarsčiusi su širdgėla konstatuoja, kad toks didelis ir kilnus pasirodimo darbas dėl Pirmojo Pasaulio Lietuvių Seimo, Kanadoje vykdomas apgalvintu būdu. Winnipeg Apylinkės Valdyba buvo išrinkta demokratinio būdu ir ji negali ramiai žiūrėti, kada sąmoningai ar nesąmoningai yra žalojami KLB Krašto Tarybos nutarimai. KLB Winnipeg Apyl. Valdyba konstatuoja, kad atstovų rinkimai į I-mą Pasaulio Lietuvių Seimą, Kanadoje praveisti neteisėtais ir nedemokratiškais ir to išvadoje, išrinktųjų atstovų, nelaiko Seimo atstovais, bet eliniais lietuvių bendruomenės nariais be teisės kalbėti bei daryti nutarimus Kanados lietuvių vardu“.

Sąmoningai ar nesąmoningai žalojimą KLB Krašto Tarybos nutarimų, neteisėtingą ir nedemokratišką rinkimų pravedimą Winnipeg Apylinkės Valdyba mato tame, kad rinkimuose balsavo J. Demereckas, kai jis jau nuo 1958.I.19 d. nebebuvo Apylinkės Valdybos pirmininku, o pirmininku buvo tada Pr. Matulionis, kuriam dėl to buvo atimta galimybė balsuoti. Apie Apylinkės V-bos pirmininkų pasikeitimą, Winnipeg Apyl. V-ba Krašto V-bai pranešė tik 1958.II.3 d. t. y. balsavimui jau praėjus.

Dėl minėto Winnipeg Apylinkės Valdybos nutarimo Kr. Valdyba prašo:

1. Pripažinti, kad Winnipeg Apyl. V-bos pareiškimas atstovų rinkimų į PLB Seimą reikalu nurodytas jos 1958.V.5 d. rašte ir paskelbtas „Nepriklausoma Lietuva“ 24 No. 1958.VI.11 d. yra neteisėtas ir kad Apylinkės V-ba yra nekompetetinga tokius pareiškimus — nutarimus daryti.
2. Pripažinti, kad Kr. V-ba rinkimus atstovų į PLB Seimą pravedė neprasilenkdama KLB Statutui ir tuo pačiu jie yra teisėti.
3. Nutarti KLB Garbės Teismo padarytą šiuo klausimu sprendimą paskelbti spaudoje.

KLB-nės Krašto Teismas žiūrėjęs minėtą Kr. V-bos raštą, prisiųstą visą tuo reikalu susirašinėjamą ir Winnipeg Apyl. V-bos Pirmininko raštą — paaiškinimą iš 1958 m. liepos mėn. 23 d., randa:

(Bus daugiau)

Skaitykite „N-nas“

MILERIŲTE APLANKĖ UGNIKALNIO UZVERSTĄ POMPEJĄ

PRIEŠ DU TUKSTANČIUS METŲ DANTISTAI
VARTOJO PANASIUS ĮRANKIUS

Europą įankanti dainininkė Josephine Milleriūtė šiandien jau yra Vokietijoje, bet jos laišakai, parašyti Neapolyje rugpjūčio 28 ir 29 dienomis, tikrai vakar pasiekė Chicago.

Spausdiname josios ketinėjimą išpūdius. Štai jie:

Bandžiau sugalvoti kokį nors itališką sakinį šiam laišku pradedti, bet manau, kad esu čia dar nepakankamai ilgai. Rodos, atvykau čia prieš mėnesį. Nustojau laiko — datų ir savaitės dienų — supratimo. Man atrodo, kad šiandien ketvirtadienis, bet nesu tikra. Aš pasakiškai praleidau laiką. Mano draugai — JAV laivyno kapitonas Stanley Jakubs (ponios Jakubs sūnus), jo žmona, Dorothy Eudeikis — Jakubs ir jų vaikai Jack ir Debra, turi dailę namuką kalno viršūnėje, iš kur galima matyti visą Napolio įlanką — tai visada gražus reginys, bet dingiausias naktį, kai pilnas mėnuo apšviečia vandenį. Čia yra balkonai, kur galima sėdėti ir gėrėtis romantiškais maloniais vakarais. Dienos labai karštos. Žmonės čia tokie, kokių iki šiol nebuvau sutikęs: prie darbo labai lėti, pasiutę, kai važiuoja. Jų lėtumas darbe erzina tiek pat, kiek pasiutimas važiuojant. Aš manau, jog esu gera vairuotoja, bet bijočiau iki mirties vairuoti čia. Palaukite, kol pamatysite filmus!

Mačiau daug įdomių ir nuostabių dalykų savo kelionės metu. Neįtikėtina net tada, kai matote savo akimis.

Vakarop, rugp. 28 d. lankėme kelias įdomias vietas — Solfataro — veikiantį ugnikalnį, gana dažnai išsiveržiantį per naujus kraterius. Kai vienas krateris užsitraukia, kitas atsiveria, bet sykį užsitraukęs krateris niekad neatsiveria. Galima per minutę kietai išvirti kiaušinių garuose, besiveržiančiuose iš kraterio. Siera supaunkina visus metalus, kuriuos paliečia. Iš Solfataro vykome į Capodimonte Meno Muziejų. Be gražių paveikslų ir skulptūrų išstatyta puiki porcelano kolekcija. Visi kambariai papuošti puikių porcelanu, kandelabrai neapsakomo grožio. Čia parodomas Ispanijos karaliaus Karolio II veidrodinė sienos ir porcelaninės lubos. Padariau savo pačios vaizdovėdrosyje nuotrauką. Tikiuosi, kad pasiseks. Šokių salės grožis neapsakomas: puikios marmuro grindys, milžiniški kristalo kandelabrai ir porcelaninės lubos. Savaime aišku, čia yra vedėjų, rodančių ir viską jums aiškinančių. Šitie žmonės gauna labai mažą atlyginimą — vidutiniškai 500 lirų per dieną. 620 lirų sudaro vieną amerikonišką dolerį. Todėl Jūs suprastite, kad 100 lirų arbatpinigių labai vertinami, ypač, jei dar pridėsite porą amerikoniškų cigarečių.

Šiandien aš buvau nuvykus į Pompeją — tai įdomiausia vieta. Atrodo neįtikėtina, kad žmonės prieš keletą tūkstančių metų sugebėjo jau išrasti svarstyklės, sodininkystės įrankius, chirurginių ir dantistų instrumentus — visa tai, ką mes naudojame šiandien. Tiesa, medžiaga yra dabar kitokia ir geresnė, bet pagrindinės detalės daugeliu atžvilgių liko tos pačios. Aš padariau daug nuotraukų ir tikiuosi, kad jos vėšios bus geros. Taip pat padariau filmų. Juos pademonstruosiu grįžus namo.

Ryt važiuosiu į Kapri — labai graži sala, kaip aš esu girdėjęs. Po to trečią dieną važiuosiu į Romą maždaug trims dienoms.

Tikrai, po šitokios kelionės turėsiu vėl pamti poilsui atostogų...

100 metų Sequoia nacionaliniam parkui

Rugsėjo mėn. suėjo lygiai 100 metų, kai 1858 m. pirmas baltasis žmogus, galvijų augintojas Hale Tharp, pamatė milžiniškus medžius Sierra Nevada kalnų srityje, dabar Sequoia National Park, vak. Kalifornijoje. Kai indėnai pasakojo, jog tie medžiai tokie dideli, kad 20 vyrų ištiestom rankom negalį apkabinti jų kamienų. Jis netikėjo, bet kai indėnų vadas nuvedė Tharpą į tą sritį, ir jis pamatė Sequoia giganta ir raudonmedžių sempervirens, apstulbo.

General Sherman medis yra didžiausias; 272 pėdų aukščio, 101.6 pėd. aplink kamieną. Jo amžius, spėjama, busis 4,500 metų. Po šio yra General Grant medis, antras savo didumu ir senumu. Šioje srityje nuo 4,000 iki 8,000 pėdų aukščiau jūros, auga ir daugiau Squoia giminės medžių, bet ne visi jie yra tokie dideli, kaip Gen. Sherman ir jų nėra daug. Gaisrai nuo žaibo tuos milžinus naikina. Šiaip jiems pavojaus nuo išnaikinimo nėra, nes valdžia teikia apsaugą.

Vasaros metu šiuos gyvenančius milžinus aplanko tūkstančiai žmonių turistų. Daugelis mokslininkų iš užsienio nepraleidžia progos pamatyti. Šiame parke, kaip ir kituose, turistai gali stovyklauti arba gauti nakvynę specialiuose namukuose. —M. Š.

Šypsenos

Kaip atskirti vedusias nuo nevedusių porų?

Patyręs restorano tarnautojas sako: Kai restorane valgo jauna porėlė, pažinti ar jie vedę ar ne, yra vienintelis, bet tikras būdas, būtent: Jei vyras, apmokėjęs sąskaitą, atidžiai perskaito gražą, tai jie yra vedę; jei vyras apmokėjęs sąskaitą ir gavęs gražą, ją neskaitęs sužeria į kišenį, tai aišku, kad juodu yra nevedę.

Nuo mėnulio iki Vienos

Pasakoja, kad sykį iš Maskvos atvažiavo į Prahą, Čekoslovakijoje, žymus komunistų bosas, gal būt, pats Nikita, ir kalbėdamas čekų darbininkams apie sovietų technikos pažangą, gyrėsi, kad, girdi, kitais metais jau skraidysime aplink žemę orbitoje, dar kitais skrisime į mėnulį, o dar kitais į Marsą, ir t.t.

— O kada galėsime važiuoti į Vieną? — paklausė vienas nebrangus balselis.

JUSTINAS KIBORT

Mirė 1958 metų rugsėjo 13-ta d., 4:35 val. po pietų. Gimė Lietuvoje, Telsių apskr. ir parapijoje.

Amerikoje išgyveno 53 metus.

Paliko nuliūdę 3 dukterys: Harriette Schumann, žentas William, Christine Baker, žentas Frank, Phyllis Henry, žentas James; 2 sūnūs: Walter ir Martin, marti Ula; 9 anikai, 2 proanukai, sesuo Emilija Skrodas su šeima ir kitos giminės.

Kūnas pasarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 South Lithuanica Avenue.

Antradienį, rugsėjo 16 dieną 9:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į kapus.

Visi a. a. Justino Kibort giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimo ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Dukterys, sūnūs, žentai, marti, anūakai, sesuo ir giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, Tel. Ya 7-3401.

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.

URBA Gėlininkas

4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Ave. — PO 7-9020

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS

2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama Visas Pasaulio Dailis

KVIETKININKAS

Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Avenue

Tel.: YArds 7-1741 — 1742

★

4330-34 So. California Avenue

Telefonas: LAfayette 3-0440

Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 KIL.

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9

Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI

Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorijos Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.

★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ALFRED VANCE

1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWNhall 3-9687

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI

1646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

GARSINKITĖS NAUJIENOSE

IŠ KANADISKOS PADANGĖS

1. Užsibaigė federalinio parlamento sesija

Rugsėjo 6 d. užsibaigė Kanados federalinio parlamento sesija, kuri tęsėsi nuo gegužės mėnesio ir buvo bene viena iš ilgiausių. Tai buvo pirmoji sesija parlamento, kurs buvo išrinktas 1958 metais kovo 31 d. ir kuriame konservatorių partija gavo tiesiog triuškinančią daugumą. Iš 265 atstovų konservatoriai atėjo į šį parlamentą su 209 atstovais; liberalų partija su 48 ir CCF t. y. socialistai su 8. Toks jėgų santykis patikrino konservatorių absoliutišką sprendimo ir veikimo laisvę. Juo labiau, kad liberalai, kurie esmėje nuo liberalų nesiskiria, nesudarė tinkamų opozicijos. Ir šio parlamento sesijoje, kaip ir ankščiau buvusių parlamentų su liberalų dauguma, tikrosios opozicijos balsas girdėjosi iš neskaitlingos socialistų frakcijos, kurie nepraleido nė vienos progos, kad galėtų išryškinti savo nusistatymą gyvybiniais reikalais, ragino vyriausybę imtis griežtų priemonių vis didėjančio nedarbo sprendimui, kaip ir socialinės įstatymų davystės tobulinimui.

Pasibaigusioji parlamento sesija opozicijos partijų vertinama gan kritiškai. Nors ji padarė gan daug, betgi akivaizdus je besiantinantis žemos paliko neišspręstą opų nedarbo klausimą, kurs ir vėl palies milijonus kanadiečių.

2. Kanadiškoji žmogaus Teisių Deklaracija

Prieš baigiantis parlamento sesijai konservatoriškoji Diefenbakerio vyriausybė įnešė įstatymo projektą, liečiantį asmenų civilines teises, ir siekiantį patikrinti kiekvienam kanadiečiui, neatsižvelgiant į jo kilmę, rasę ar religiją, pilnas ir niekieno nevaržomas demokratiškas teises. Nors Kanada yra demokratiškas kraštas ir jos gyventojai naudoja demokratinės santvarkos laidojamomis laisvėmis, betgi tokio įstatymo pravedimas visų yra vertinamas teigiamai. Mat Kanada yra federacija 10 skirtingų provincijų. Kai kuriuos iš

tų provincijų tiesiog nebuvo demokratiškų nuostatų ir aplenkia juos prie kiekvienos progos. Tuo ypač pasižymi katališkoji Quebeco provincija, kurioje beveik diktatoriškai tvarkosi Maurice Duplessie vadovaujama vadina moji Tautinė unija. Religinė netolerancija, begalinė korupcija, unių varžymai, streikų lauzymai ir tam panašūs reiškiniai yra to "tėviškojo" režimo kasdieninė duona.

Betgi projektuojamoji Teisių Deklaracija to režimo nepakeis. Jos silpniausia vieta kaip tik yra tai, kad jina tylosis praeina pro atskirų provincijų kompetencija tvarkytis taip, kaip joms patinka toje srityje. Tai kaip tik pažymi CCF opozicija. Tuo tarpu kaip konservatoriai, taip ir liberalai nori pro tai pralinkti tylosis, kad neužgautų visagalinės Duplessie administracijos, mokančios paveikti Kanados federalinius rinkimus vieną arba kita linkme. Bet nežinrino to, ta deklaracija visų su tikta labai palankiai ir reikia tikėtis, kad ateinančioje parlamento sesijoje jina pasidarys veikiančių įstatymų.

3. Kanada pripažins komunistinę Kiniją?

Didysis Toronto ir populiariausias visoj Kanadoj dienraštis The Globe and Mail paskutiniū laiku veda be galo griežtą ir energingą akciją už Kinų Liaudies Respublikos pripažinimą ir priėmimą į Jungtines Tautas. Ta akcija buvo pradėta vesti po to, kaip dienraščio vyriausiasis redaktorius Dagleish grįžo iš kelionės po Kiniją. Prieš tai gi dienraštis buvo pasiuntęs į Kiniją specialų reporterį, kurs rašė labai įdomius reportažus apie tą mažai pažįstamą kraštą, kuriame gyvena per 600,000,000 žmonių. Be to, ir Kanados Banko vyriausiasis direktorius Muir, grįžęs iš Kinijos, minėtam dienrašty paskelbė eilę įdomių straipsnių. Tas rodo, kad The Globe and Mail dabartinė akcija nėra atsitiktinė, bet po ilgų studijų planingai paruošta ir kai kas spėja, kad dabartinės konservatorių vyriausybės inspiruota. Mat konservatoriai, siekda

St. Louis Cardinals beisbolo komandos manadžeris Freddie Hutchinson stebi savo komandos treniravimą. Eina gaudia, kad jis ir jo visas treniruočių štabas gausias "sakiti". Vadinasi, busias atleistas iš pareigų.

mi išplėsti Kanados prekybą, ypač su dideliu kviečių pertekliu, norėtų jėiti į Kinijos rinką. Nors rinkimų metu kai kurie jų politikai tvirtino, kad konservatorių vyriausybė neparduos nė vieno grūdą kanadiškų kviečių raudonajai Kinijai, bet vyriausybė jau pardavinėja Kinijai kanadiškus kviečius šimtais tūkstančių tonų ir norėtų parduoti jų dar daugiau. Bet nesant diplomatiškų santykių prekyba tarp Kanados ir Kinijos negali tinkamai vystytis ir todėl visai galima dalykas, kad vyriausybė, besiruošdama keisti savo politiką Pekingo atžvilgiu, nori per spaudą paruošti viešąją opiniją. Tokiam savo sprendimui konservatorių vyriausybė nesulauks jokios opozicijos iš abiejų opozicinių partijų. Ir liberalai ir CCF paremtų Kinijos pripažinimą.

Iš daugybės skaitytojų balsų, pasisakiusių The Globe and Mail už pripažinimą, bene originaliausias kaip iki šiol yra mūsų tautiečio dr. Ancevič-Ancevičiaus. Štai ką tuo reikalu jis rašo: "Kodėl visi kiti komunistiškai kraštai, išskiriant tik Kiniją, yra pilnatiesiais tautų seimams nariais ir naudojami tarptautinėmis teisėmis ir privilegijomis? Ar todėl, kad jie yra geresni ar blogesni komunistai, ar todėl, kad jų komunistas yra baltojo žmogaus kūriny?"

"Tokios beprasmiškos akcijos Pekingo atžvilgiu teisinimas kova su komunizmu yra nesąmonė. Jeigu tos rūšies politika laikoma kova prieš komunizmą, tai Kremlius iš tikrųjų turėtų būti dėkingas vakarams už ją. Nes kiniečiai, kurie veda be galo sunkią kovą už savo atsilikusio krašto ekonomiką ir socialinį pertvarkymą, tokias Vakarų politikos yra pastatyti į padėtį, kurioje iš jų yra atimta pasirikimo laisvė tarp Maskvos ir Washingtono ir kuri juos išdėvė malonei sovietinio komunizmo, nuduodančio jų vienintelį tikrą draugą".

4. Duchoborai nori grįžti į Sovietų Sąjungą

Kanadiškųjų Duchoborų religinės sekto atskala, vadinama "Laisvės Sūnumis", jau pasiuntė sovietų vyriausybei oficialią telegramą, kurioj prašoma, kad jų grupei būtų leista persikelti į Sovietų Sąjungą ir ten įsikurti. Ta telegrama tai išdava ilgesnių derybų ir Kanados vyriausybės sutikimo padėti tiems nelaimingiems fanatikams persikelti, jeigu tik sovietų vyriausybė juos priims. Tuo reikalu Kanados parlamento federalinės vyriausybės buvo padarytas specialus pareiškimas, pagal kurį kanadiškoji vyriausybė sutinka sektantams net kelionę į vieną pusę apmokėti. Visos partijos ta vyriausybės nutarimą užgyrė. Mat visi tų Laisvės Sūnų norėtų atsikratyti, nes jie sudaro be galo daug rūpesčių vyriausybei. Jų tikėjimas nepripažįsta jokios kitos, kaip tik Dievo, vyriausybės ir ryšium su tuo jie buvo išvystę Britiškos Kolumbijos provincijoj didžiulę teroristinę akciją, neleido savo vaikų į mokyklas ir t. t. Bet persikelti į Sovietų Sąjungą nori tik tai Laisvės Sūnūs, kurių yra apie 2,000. Kiti Duchoborai, gražiai įsikūrę, lieka Kana

New York, N. Y.

Chicagos lietuvių žvaigždės apšvietė Carnegie Hall

Vienas iš neužmirštamų rengimų, kuris įvyko Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo metu, tai iškilmingas koncertas, kuriame žymiai pasireiškė Chicagos artistai, būtent Al. Brazis ir Kazys Steponavičius. Chicagiečiai pilnai gali pasididžiuoti savo žymiais artistais, nes jie ne tik kuo puikiausiai atliko savo užduotį, bet arti 3,000 minios buvo apdovanoti gausiais aploidsmentais, ir nebuvo jokios abejonės, kad chicagiečių atlikti kūriniai publikai labai patiko ir paliko gilų įspūdį.

Koncertas įvyko Carnegie Hall rugpj. 3 d., 2 val. p. p. Koncerte dalyvavo keturi choralai: Čiurlionio ansamblis iš Clevelando, Dainavos ansamblis ir Pirmyn choras iš Chicagos bei Varpo choras iš Toronto. Koncerto solistai buvo: Juzė Krištolaitytė, Aldona Stempuzienė, V. Salna ir Algirdas Brazis. Vargonais grojo J. Žukas.

Chorą ir solistus palydėjo simfoninis orkestras. Pirmajai programos daliai dirigavo Alfonsas Mikulskis, kuris kaip visomet pasižymėjo kaip geras chorvedis ir dirigentas. Antroje dalyje dirigavo Kazys Steponavičius, Pirmyn choro vadovas iš Chicagos. K. Steponavičius pirmą kartą pasirodė Carnegie Hall ir gražiai užsirekomendavo kaip žymus ir energingas dirigentas. Choras ne tik gerai išsutartinai dainavo, bet darė labai gražų įspūdį. Dainininkų užsilakymas scenoje ypač pagirtinas. Choristės buvo pasipuošusios tautiškais rūbais ir labai gražiai pasirodė, kai moterų choras sudainavo J. Karnavičiaus "Užmigo girtos tamsios". Nors orkestras ir choras sutartinai ir harmoningai skambėjo, visgi orkestras buvo per daug stiprus ir žymiai paveikė dainininkų balsus. Solistės J. Krištolaitytė ir A. Stempuzienė gražiai dainavo, bet garsusis orkestras jų balsus susilpnino. Vargonais grojo J. Žukas, bet tik silpni aidai buvo girdėti salės užpakalyje. Nors programos ruošėjai to neturėjo mintyje, bet išrodė, kad orkestrui buvo skiriama vadovaujama, o chorui tik antraeilė vieta.

Neatsižvelgdama į viršminėtų trūkumus, publika ramiai užsilakė, entuziastiškai plojo ir per ištisą koncertą viešpatavo žluginanti nuotaika. Visų lietuvių sieloj viešpatavo įspūdinė ir reikšminga šventė! Ypačiai daug entuziazmo sukėlė V. Jakubėno — "Mano pasaulis"; Šimkaus — "Atsisveikinimas su tėvyne"; Karnavičiaus — Vaidilos daina iš "Gražinos". Pastarasis kūrinys buvo taip puikiai atliktas ir, publikai nustojo ploti, turėjo būti pakartotas. Algirdas Brazis ypač gražiai atliko vokalinę dalį ir susilaukė ilgų aploidsmentų.

Negalima praleisti nepastebėjus, kad Al. Brazio balsas šiame koncerte buvo tvirtas ir skambus. Daug kartų man teko jį girdėti, bet šį kartą jis geriausiai pasirodė!

Nors koncerto programoje figūravo žymiausi Lietuvos kompozitoriai, visgi pasigedome tokių žymių kompozitorių kūrinių kaip Vanagaičio, Kelpšos, Čerionės, Sarpaliaus ir kitų. Programos turinys būtų buvęs įdomes

doj. Duchoborų sekta iš caristinės Rusijos į Kanadą persikėlė devyniolikto šimtmečio pabaigoje, padėdama, be kitų, žinomojo rusų rašytojo grafo Levo Tolstojaus. Nėra abejonės, kad propagandos sumetimais Maskva juos priims ir žinoma, tenai Sibiro taigose bolševikinių komisarų ir politrukų globoje jie ateis į protą. Bet bus per vėlu. Nes Kanados vyriausybė, kaip vieną iš pagrindinių persikėlimo sąlygų pastatė kanadiškos pilietybės atsižadėjimą. (Bus daugiau)

nis, jeigu šioje dainų šventėje būtų pagerbti ir kiti mūsų pasižymėję kompozitoriai.

Kaip teko girdėti, Kazys Steponavičius paruošė muzikos orkestraciją visam orkestrui ir daug laiko ir energijos pašventė šiam darbui. Užtai jam priklauso didelė garbė, ir ne tik jam, bet ir visiems Chicagos lietuviams priklauso didelė garbė! Chicagos žvaigždės — Algirdas Brazis ir Kazys Steponavičius sužavėjo ir gražiai apšvietė Carnegie Hall. Jų įspūdingu pasirodymu ilgai, ilgai gėrėsis tūkstantinė lietuvių minia iš viso pasaulio!

Rytų Balsas

Islandai su anglais kariauja bulvėmis!

Angių Reuteris praneša iš Eastbourne fregatos, Islandijos pakraščiuose, kad britų žvejų laivas King Sol "kumštėrčio" islandų patranklaivi Odiną ir jo šone padarė "ne mažą įlenkimą", kai Odin bandė priplaukti iš šono. Anksčiau Odino įgula apmėčiusi britų trawlerį Loch Fleet džiovinta žuvimi ir Loch įgula atsišaužiusi tokiais pat sviediniais. Bet pirmadienį įvykusi dar smarkesnė kova tarp britų trawlerio Stella Connopus ir islandų sargybos laivo Maria Julia, kur sviediniais buvo vartojamos supuvusios bulvės. "Mes atstūmėm islandų patranklaivių šluotų kotais", praneša britai. Įgula buvo apščiapi aprūpinta supuvusiomis bulvėmis. Maria Julia pasitraukė. Netrukus ji vėl grįžo. "Mes pradėjome svaidyti bulvėmis ir dvi jų pataikėme į fotografijos aparatą, kurį vienas islandas laikė laivo gale", sako britų pranešimas.

Los Angeles, Calif.

Vyrai, bėkim — dangus griūva: lietuviškai prakalbėta Lietuvių Dienoj Los Angeles, Kalifornijoj

Kada nors tautiečiai Lietuvoje skaitydami apie Amerikos lietuvių veiklą kažin ar patėsim, bet ir visiems Chicagos lietuviams priklauso didelė garbė! Chicagos žvaigždės — Algirdas Brazis ir Kazys Steponavičius sužavėjo ir gražiai apšvietė Carnegie Hall. Jų įspūdingu pasirodymu ilgai, ilgai gėrėsis tūkstantinė lietuvių minia iš viso pasaulio!

Viena didžiausių Los Angeles susirinkimo dienų, vadinama Lietuvių Diena, jau penktoji iš eilės šiemet įvyko rugsėjo 7 d. "Pusryčių Klubo" (angliškai "Breakfest Club") patalpose.

Ir žinote, stebėtina: dviejų valandų programoje, keliolika minučių kalbėta lietuviškai!

Ar čia humoras ar kas, bet net lietuviškų dainų turiniai verčiami angliškai lietuviškai publikai! Buvusiems negausiems užsieniečiams galėtų atspausdinti paaiškinimus angliškai, ir tiek.

Meniškoje programoje lietuvių tautinius šokus jaunimas pašoko kaip 70 metų seneliai, vos bejudėdami.

Solistė Aldona Stempuzienė tikrai buvo verta bisavimų ir jos papildomai sudainuota "Granada" su lietuviškais žodžiais mielai nuskambėjo. Deja, po to be reikalo dainavo kažkokią anglišką žodžių dainelę. Kodėl ne lietuviškai?

Los Angeles lietuvių choras (dirig. B. Budriūnas), kad ir kaisdamas karštoje dienoje, sudainavo neblogai, tik garsai "išėjo" per atdarus salės langus, duris.

Kalbėkite lietuviškai, Kalifornijos lietuviai! Svečias

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

MIDLAND Savings and Loan Association
Mes mokame Aukštą Dividendą
PER 40 METU VISU LIETUVISKU KOLONIJU SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ
4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719
AUGUST SALDUKAS Prezidentas

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - naujais kraustymo rankiais
Slegu metu patyrimas - Slegu ir saziningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36th Tel. Webbrosk 5-9209

MOVING APPRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI
Nauji dideli trokai - naujais kraustymo rankiais
Slegu metu patyrimas - Slegu ir saziningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69th Chicago 36th Tel. Webbrosk 5-9209

Taupykite, kur Jūsų santaupos neša gerą pelną ir yra saugios

Universal Skolinimo ir Taupymo Bendrovė moka aukštus dividendus. Saugi įstaiga, nes indėliai yra apdrausti per Federal Savings & Loan Insurance Corp. iki \$10,000 kiekvienam asmeniui. Lengvai pasiekiamas iš visų miesto dalių. Keičia ir išduoda savo čekius ir duoda paskolas perkantiems namus.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted Street
Telefonas: HAYmarket 1-2028

ANGLŲ KALBOS PAMOKOS ir priruošimas pilietybei
Greitas, lengvas, pasėkmingas
Pusiau - privatus.
12042 SO. MICHIGAN AVE.
WATERfall 8-6863

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį groja Lietuvių Auditorijos orkestras, muziko V. Jancio vadovaujamas. Jaunimas ir senimas kviečiami praleisti savaitgalį vakarus prie šokių muzikos.
3133-37 SO. HALSTED ST. VI 2-6172

New Life Delicatessen
Namie gaminti delikatesai, maisto produktai ir šviežia mėsa.
3146 SO. HALSTED ST.
Victory 2-7666
Jonas Grinius, savininkas

F & M RADIO & TELEVISION SERVICE
Authorized
DELCO & MOTOROLA DEALER
Car radio repaired while you wait.
3159 S. Wallace St. Calumet 5-4833

ODA BATAMS

ir visos medžiagos naujiems batams
siūti eksportui ir užjūri. Atsilankykite — mes patenkinsime visus Jūsų reikalavimus.

Atdara nuo 9 iki 5 popiet kasdien, šeštadieniais nuo 9 iki 12.

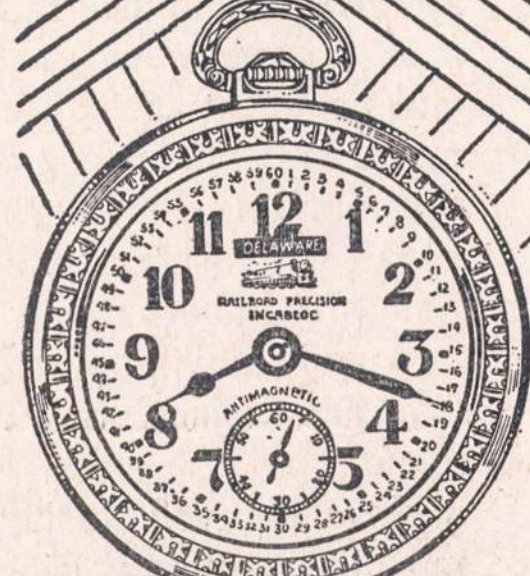
KALBAME LIETUVISKAI

I. SACHS LEATHER

637 W. Roosevelt Road
CHICAGO, ILLINOIS

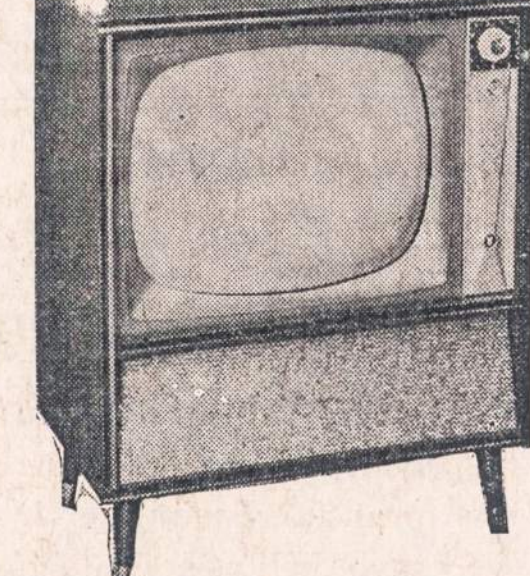
MONroe 6-0091

ŠIMTAI NAUJŲ GRAŽIŲ RANKINIŲ laikrodėlių už urmo kainas

Mail & Phone Orders Filled WHILE SUPPLY LASTS

Benrus, Bulova, Elgin, Longines.
Kiešiniai laikrodėliai, vertės \$3.95
Rankiniai laikrodėliai vertės \$12.00 už \$1.98
Rankiniai laikrodėliai 17 akmenu už \$11.95
Gražiausi vertės \$39.50 už \$19.95
14 karato aukso laikrodėliai po \$29.95
21 akmenėlio laikrodėliai vertės \$59.00 už \$29.95
25 akmenėlių laikrodėliai vertės \$99.50 už \$49.50
72 smotų Rogers Silver set už \$29.95
72 smotų Stainless Silver setas \$14.95

1959 metų Televizijos setai:
RCA Victor, spalvota, Philco, Zenith, Admiral ir kitų už mažiausias kainas Chicagoje. Iki \$100.00 nuolaidos už jūsų seną televiziją.

1959 metų grindų (console) HI. FI. fonografai, Radio, A. M. ir F. M. vertės \$200.00 už \$165.00
Lengvi daliniai išmokėjimai

JOS. F. BUDRIK FURNITURE, INC.
3241 So. Halsted St.

Dėl sutaisymo televizijos telefonuokite Calumet 5-7237.

Budriko nauja radio programa sekmadienį 2:15 iki 3 val. po pietų. Ketvirtadienį nuo 6 iki 6:30 val. vakaro. Iš stoties WHFC, 1450 kil.

Budriko krautuvė atdara sekmadieniais nuo 10 ryto iki 5 v. popiet. Pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9:30 val. vakaro.

3 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — MONDAY, SEPT. 15, 1958

MARSHALL SAVINGS earn Highest dividend
HENRY J. MORAVEC, President
N. W. CORNER HARLEM and OGDEN AVE. RIVERSIDE, ILLINOIS Riverside 7-8111
SEND US YOUR SAVE-BY-MAIL KIT
Name _____
Address _____
City _____

NEPAPRASTAS IŠPARDAVIMAS DIDELĖS NUOLAIDOS
Ivairiausios rūšies pečių. Kas turi gazo leidimą, tam mes geromis sąlygomis parduosime UNIVERSAL, SIEGLER, MOORE arba kitos geros gamybos gerą pečių. Pirkite dabar ir apsirūpinkit visai žiemai.
Nuo \$86.00 ir aukščiau
F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS, Sav.
ROOSEVELT FURNITURE CO
2310 W. Roosevelt Road Tel.: SEEley 3-4711
Sekmadieniais atdara nuo 11:00 iki 4:30 po pietų.

RUDENINIS IŠPARDAVIMAS
Parduodame su didelėmis nuolaidomis, rudeninį drabužių, vyrams, moterims ir vaikams. Turime didelį pasirinkimą įvairių prekių siuntinių ir Lietuvą ir kitur.
Kviečiame atsilankyti. Būsime patenkinti mūsų kainomis ir patarnavimu lietuviškoje įstaigoje.
JOSEPH'S DRY GOODS STORE
3218 South Halsted Street

Subscription Rates:	
In Chicago \$13.00 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$11 per year, \$6.00 per six months, \$3.50 per three months.	
7 cents per copy, 10c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje:	
metams \$13.00	
pusiui metų 7.00	
trims mėnesiams 4.00	
vienam mėnesiui 1.50	
Kitose JAV vietose ir Kanadoje:	
metams \$11.00	
pusiui metų 6.00	
trims mėnesiams 3.50	
vienam mėnesiui 1.25	
Užsienioose:	
metams \$14.00	
pusiui metų 7.00	
vienam mėn. 1.50	
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienu Ben- drovė 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo
9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Integracijos krizė

Aukščiausias JAV teismas padarė sprendimą, kad ra-
sių integracijos vykdymas Little Rock, Ark., vidurinėje
mokykloje turi būti pradėtas be atidėlioimo, ir įsakė ši
pirmadienį (šiandien) priimti septynis negrų vaikus, pa-
davusius įstoimo prašymus.

Vyriausiojo federalinio tribunolo sprendimas yra pri-
valomas ir kitų miestų bei steitų mokykloms, kur yra
panašiai padėtis, kaip Little Rock mieste.

Bet dvi valstybės, Arkansas ir Virginia, yra pasiru-
šusios kovoti. Jų gubernatoriai pravedė eilę įstatymų le-
gislatūrose (steitų seimuose), įgaliojančių steito admini-
straciją uždaryti tas mokyklas, kurios bus verčiamos
priimti mišrių rasių mokinius, ir, vietoje "viešųjų" (pu-
blic) mokyklų, kurias išlaiko miestas arba steitas, šelpti
"privatines" mokyklas, perkėlus į jas uždarytųjų moky-
klų mokinius.

Arkansas gubernatorius Orval E. Faubus jau nutarė
uždaryti Little Rock mokyklą, pirmą negu joje prasidėjo
mokslas. Savo proklamacijoje gubernatorius sako, kad
jisai mokyklą uždaro, norėdamas išvengti riaušių.

Virginia gubernatorius J. Lindsay Almond išleido pa-
našų dekretą, liepdamas uždaryti Warren apskrities
(county) mokyklą, kuriai teismas buvo įsakęs priimti 22
negru. Ji turi apie 1,000 baltveidių mokinių.

Tie legislatorių aktai ir gubernatorių dekretai yra aiš-
kus pasipriešinimas federalinės valdžios autoritetui. Nei
prez. Eisenhowerio administracija, nei federaliniai teis-
mai negalės pasyviai žiūrėti į tokį steitų maištą. Bet ji
numalšinti bus nelengva, nes steitai (valstybės) turi su-
verenumo (nepriklausomybės) teises. JAV prezidentas
negali nei pašalinti gubernatorių, nei ji pasodinti į kalė-
jimą. Jei gubernatorių remia legislatura, tai sulaukyti ji
nuo savivaliavimo gali tik federalinės valdžios jėga; ta-
čiau prez. Eisenhoweris vargiai benorės naudoti kariuo-
menę.

Kova eis, veikiausia, teismuose. Federalinis teisingu-
mo departamentas sieks įrodyti, kad gubernatoriaus
įsakymai išveina iš jo valstybės ir federacijos konstituci-
jos ribų ir kad todėl jie, kaip "nekonstituciniai", nėra
privalomi mokyklų taryboms.

Pats gub. Faubus pripažįsta, kad viešojo mokykla ne-
turi teisės priešintis federaliniams įstatymams. Bet mo-
kinių perkėlimas, ir "privatines" mokyklas yra daromas
aiškiu tikslu apėpti įstatymą, — kas savaime sudaro ne-
teisėtumą. O jei tas privatinės mokyklas ims šelpti stei-
tas, miestas arba apskritis, tai jos tuo patim virs viešo-
mis mokyklomis.

Federalinė valdžia suras pagrindą traukti tiesom stei-
tų ir miestų valdininkus, kurie vykdo neteisėtus guber-
natoriaus patvarkymus. Bet kokioje padėtyje atsidsurs
vaikai, kurie dėl šitų ginčų bus netekę galimybės moky-

Apžvalga

KOMUNISTINĖ GALVOSENA

Mes kritikavome Normano
Thomaso, buv. Socialist Par-
ty pirmininko nerimtus puol-
imus prieš valstybės sekreto-
rių Dullesą, kurį jisai nieki-
no kaip tik tuo momentu, ka-
da Dulles rengėsi ginti Ame-
rikos ir laisvojo pasaulio rei-
kalus Jungtinėse Tautose. Į
tai atsiliepdama, komunistų
"Laisvė" rašo:

"Vadinasi, jeigu Grigai-
tis turėtų galią, jisai tuoj
Mr. Thomasui ir kitiems
(Dulleso) kritikams užda-
rytų burną. Žodžiu, pasielg-
tų hitleriškai".

Iš kur Bimba paėmė tokią
mintį, kad "Naujienu" redak-
torius "uždarytų burną" Tho-
masui ar kam kitam už val-
džios pareigūnų kritikavimą?
Jisai tai pats sugalvojo, są-
moningai apmeluodamas "N"
redaktorių!

Mes visada pripažindavom
ir dabar pripažįstam kiekvie-
nam žmogui teisę kritikuoti
ką tik jie nori, neišskiriant
aukščiausią valdžios parei-
gūnų ir net paties prezidento.
Šituo atžvilgiu mes griežtai
skiriamės nuo komunistų, ku-
rie, kai tik įgyja valdžios ga-
lią, tuojau uždaro burnas sa-
vo kritikams! Ne tik uždau-
džia kritikuoti valdžią, bet
baudžia kalėjimu ir mirtim
tuos, kurie drįsta ją kritikuo-
ti!

Bimba sako, kad tie, kurie
slopiną kritikos laisvę, elgia-
si "hitleriškai". Tikra tiesa.
Bet tai reiškia, kad hitleriš-
kai elgiasi Sovietų Rusijos
valdžia, Lietuvos okupantų
"tarybinė" valdžia, komunist-
inės Kinijos valdžia ir t.t.
Tačiau "Laisvės" bosas tas
valdžias ir hitlerišką politiką
giria.

Vadinasi, jisai pats yra hit-
lerizmo rėmėjas. Ir jisai pats
davė sau, tokį paliudymą!
Štai kas atsitinka, kai nedir-
ba žmogaus smegenys!

Agresorių "teisė"

Tame pačiame "Laisvės"
straipsnyje rašoma apie Kin-
jos komunistų režimą, kurio
Jungtinės Valstybės nepripa-
žįsta už tai, kad jisai elgėsi,
kaip agresorius, Korėjoje ir
užtai buvo Jungtinių Tautų
pasmerktas. Komunistų orga-
nas, rašydamas apie tai, sa-
ko:

"Bimba šitų skirtumų nenori
matyti. Jisai mano, kad ag-

"Daleiskime, jog tai yra
tiesa. Betgi daug, daug kar-
tų didesnė tiesa su Vokietija
ir Japonija. Ar jos neka-
riavo prieš mus ir beveik
visą pasaulį? Juk jos mili-
joną kartų daugiau žalos
mums ir visam pasauliui
pridarė, negu Kinija. Ta-
čiau mes jas jau seniai pri-
pažinome, su jomis vedame
visokiasias biznį ir dar pa-
sidarėme savo talkininkė-
mis tarptautinėje politiko-
je..."

Čia pasakyta dalis tiesos,
bet tik dalis. Svarbiausiąją
dalį tiesos Bimba įsidėjo į ki-
šenių.

Vokietija ir Japonija, tiesa,
kariavo su šia šalim ir dau-
geliumi kitų valstybių, bet po
karo jos pasirašė taiką, pri-
žadėdamos laikytis suderėtų
taikos sąlygų, ir jų laikosi.
Tai kodėl jų nepripažinti?

O taika su Kinijos komu-
nistais ar yra padaryta? Ne.

Kinijos komunistai buvo ne-
teisėtai įsiveržę į Korėjos Res-
publiką; jie šaudė ne tik ko-
rėjiečius, bet ir Jungtinių
Tautų pakviestus Korėjai gin-
ti Amerikos ir kitų 15 valsty-
bių kareivius; pagaliau, kai
sovietų valdžia pailso remti
agresorius, tai buvo, po ilgų
ginčų, pasirašytos karo pa-
liaubos. Karo veiksmams susto-
jo, tačiau Kinijos komunistai
atsisakė daryti taiką su Korė-
jos Respublika ir su valstybė-
mis, kurios tą respubliką gynė.
Ne gana to. Kinijos komu-
nistai nevykdė net karo
paliaubų sutarties: jie laikė
Korėjos teritorijoje savo gin-
kluotas jėgas; tik šiemet prieš
keletą savaičių buvo paskelb-
ta, kad Kinijos komunistų ar-
mija yra ištraukiama iš š.
Korėjos!

Be to, vos pasibaigė karo
veiksmai Korėjoje, kai Kinijos
komunistai pasiuntė savo "sa-
vanorius" į Indokiniją ka-
riauti prieš Vietnamą. Paskui
jie ėmė pulkti tautinės Kinijos
laikomas salas Formozos Sa-
siauryje; šandien jie ir vėl tas
salas bombarduoja, sakyda-
mi, kad jie rengiasi užkariau-
ti ir Formozą (kurį, beje,
jiems niekad nepriklausė).

Ar vakarinė Vokietija ir
Japonija šitaip elgiasi? Ar
jos, po taikos sutarčių pasira-
šymo, ką nors puolė arba gra-
psmerktas. Komunistų orga-
nų pulki?

Bimba šitų skirtumų nenori
matyti. Jisai mano, kad ag-

resoriai, kurie atsisako daryti
taiką su savo kaimynais ir
užpuolindija juos, kaip ban-
ditai, turi "teisę" reikalauti
JAV diplomatinio pripažini-
mo lygiai su taikingomis tau-
tomis!

Tai parodo, kaip yra iškle-
res jo "galvojimo" aparatas.

tis, ir jų tėvai? Todėl nesinori tikėti, kad ši painiava ga-
lės tęstis ilgą laiką.

Pasaulio akys yra atkreiptos į Jungtines Valstybes.
Gerai, kad Aukščiausias teismas nenusilenkė prieš Fau-
buso demagogiją.

A. KELMUTIS

Žvilgsnis į Clevelando lietuvių praeitį

Zmonėms nepaprastą įspūdį
darė įsteigta 1906 metais šv.
Kazimiero gvardija, kurios su-
manytojas buvo Jonas Ra-
kaskas. Ši gvardija tada va-
dinosi "Lietuvos Sūnų Karei-
vių Šv. Kazimiero Gvardija".
Bendrai sakant, įvairios lietu-
vių organizacijos, ruošdamos
kėdavo kur viešai pasirodyti,
užsidedavo kareiviškas uni-
formas, panašias į tų laikų
Europos aukštesniųjų karinių-
kų uniformas. Buvo nusista-
tyta, kad Kazimiero gvardijos
nariai yra drauge ir šv. Kazi-
miero draugijos nariai. Uni-
formuoti nariai turėdavo mo-
kytis maršavimo, kad nebū-
tų gėda pasirodyti žmonių
akyse. To maršavimo buvo
mokomasi du kartus per savaitę
vakarais. Tokių unifor-
muotų narių susidarė pusė
šimto. Tais laikais dar anks-
čiau buvo susikūrusi panaši
draugija lenkų tarpe, kurios
nariai buvo vadinami ulonais.
Ir tų ulonų tarpe buvo keletas
lietuvių, kurie paskui perėjo
į Kazimiero gvardiją. Kai gat-
vėse gvardiečiai viešai pasiro-
dydavo, tad iš visų pusių su-
bėgdavo daug žiūrovų, ir vi-
siems tada tokie gvardiečiai
labai patikdavo. 1910 m. bu-
rta nutarta tuos gvardiečius
padalinti į du pulkus: vieną
su šautuvais, kitą su kardais;
dar buvo įsigyta gražiai pa-
balnoti arkliai, ant kurių
gvardiečiai įdavo raif. 1914
m. kilo dar sumanymas, kad
reikia dar sukurti vaikų pul-
ką, priimant vaikus nuo 14
metų. Tą vaikų pulką suor-
ganizavo Ciprijonas Sielickas.

Tas vaikų pulkas pasirodyda-
vo įvairiose iškilmėse, ir vi-
siems tatau labai patikdavo.
Šioj šv. Kazimiero gvardijai,
be Jono Rakausko, dar buvo
pasiryžmėjęs Juozas Salčius.
Bendrai sakant, įvairios lietu-
vių organizacijos, ruošdamos
kokias nors iškilmes, pikni-
kus ar minėjimus, pasikvies-
davo šv. Kazimiero gvardiją.
nes tokiais atvejais pritrauk-
davo daugiau dalyvautojų.
Daug kam tada buvo įdo-
mus dūdų orkestras, kuris bu-
vo vadinamas "Clevelando
Lietuviškas Tautiškas Benas"
(Cleveland Lithuanian Natio-
nal Band), suorganizuotas
1909 m. kovo 28 d. Tie orga-
nizatoriai buvo: J. Mušinskas,
K. Buikis ir J. Čerlauka. Šv.
Jurgio parapijos klebonas kun.
J. Halaburda paskolino rei-
kiamų pinigų, kad galima bū-
draitę lenkų tarpe, kurios
nariai buvo vadinami ulonais.
Ir tų ulonų tarpe buvo keletas
lietuvių, kurie paskui perėjo
į Kazimiero gvardiją. Kai gat-
vėse gvardiečiai viešai pasiro-
dydavo, tad iš visų pusių su-
bėgdavo daug žiūrovų, ir vi-
siems tada tokie gvardiečiai
labai patikdavo. 1910 m. bu-
rta nutarta tuos gvardiečius
padalinti į du pulkus: vieną
su šautuvais, kitą su kardais;
dar buvo įsigyta gražiai pa-
balnoti arkliai, ant kurių
gvardiečiai įdavo raif. 1914
m. kilo dar sumanymas, kad
reikia dar sukurti vaikų pul-
ką, priimant vaikus nuo 14
metų. Tą vaikų pulką suor-
ganizavo Ciprijonas Sielickas.

Visa eilė draugijų bei drau-
gijėlių, kurios buvo įsteig-
tos Clevelande prieš pirmąjį
pasaulinį karą arba jo metu,
daugiau ar mažiau rūpinosi
lietuviškos palaikymu ir savo
tėvynės Lietuvos reikalais. Tė-
vynės Mylėtojų Draugijos bu-
mo, rodos, dvi kuopos: 47-ji,
suorganizuota 1907 metais, ir
20-ji, įsteigta 1908 m. rugp. 23
d. Kai 1913 m. lankėsi Ame-

rika dr. J. Basanavičius, M.
Yčas, tad 20-ji kuopa padova-
nojo Lietuvių Mokslo ir Dal-
lės Draugijos namams statyti
tam tikrą sumą pinigų. Tais
laikais Tėvynės Mylėtojų
Draugija leido lietuviškas
knygas ir jas dalino savo na-
riams dykai.

Buvo rūpintasi lietuvių jau-
nuomene, kad ji išlaikytų lie-
tuvybę. Tam tikslui 1909 m.
birž. 28 d. buvo įsteigta vadi-
namoji Lietuvių teatrališko
choro draugija, kuri buvo pa-
stačiusi scenoje keliolika sce-
nos veikalų su dainomis, pa-
našiai kaip tais laikais buvo
daroma pačioje Lietuvoje. Ši
teatrališko choro draugija
ėmė skilti, kai įsisteigė pa-
trauklesnė jaunimui Lietuvos
Vyčių 25-ji kuopa. 1914 m.
panelė Zofija ir Margarita
Bagdžiūnaitės, viešėdamos Či-
kagoje, prisijūrejo Vyčių or-
ganizacijos veiklai, kuri jas
sužavėjo, ir sugrįžusios į Cle-
velandą, ėmė raginti jaunimą
sukurti panašią kuopą. Tad
1915 m. pradžioj tokia kuopa
ėmė smarkiai augti. Ir joje
atsirado vyrų kvartetas, taip
pat gerų solisčių ir šiaip gerų
dainininkų. Todėl kitos drau-
gijos, ruošdamos kokius nors
balius ar vakarus, prašydavo
Vyčių kuopą papildyti jų pro-
gramas. Vyčių muzikos šaką
vedė V. Greičius, o teatralinį
skyrį — M. Ruseckas. Į su-
ruoštus Vyčių kuopos vaidini-
mus rinkdavosi daug publi-
kos. 1916 m. spalio 1 d. Cle-
velando Vyčių 25-ji kuopa tu-
rėjo 300 narių, taigi tais lai-
kais ji buvo viena iš didesnių
jų tos pačios draugijos kuopų
J. Amerikos Valstybėse.

Prieš ir pradžioj pirmojo
pasaulinio karo metu Cleve-
lande buvo susikūrusių dar
keletas lietuviškų organizaci-
jų, kurioms pirmoj eilėj rūpė-
davo lietuvių palaikyti. 1913
m. lapkr. 19 d. buvo įsteigta
šv. Petro draugija, apie kurią
kun. J. Halaburda iš sakysios
buvo pasakęs, jog tatau esanti
nauja kareivių draugija ir ra-
gino jaunus vyrus prisirašyti
prie jos. 1914 m. sausio 7 d.
prisirašė 9 nariai. Oficialiai
šiai draugijai davė tokį vardą:
"Draugystė Didžiojo Lietuvos
Kunigaikščio Vytauto po globa
šv. Petro". 1914 m. liepos 26
d. ši draugija turėjo 20 narių,
kurie kareiviškai apsirengę
maršuodavo gatvėmis. Paskui
šioj draugijoj buvo sukurta
šaka, pavadinta Vytauto raiteli-
lių. Šie raiteliai turėjo gra-
žiai pabalnotus arklius; šio
raitelių pulko komandieriais
buvo: J. Sabaliauskas — ka-
pitonas, J. Sukys — leitenan-
tas. Draugijos vadai dažnai
kreipdavosi į lietuvių jaunus
vyrus tokiais žodžiais: "Jei
nori būti tikru lietuviu, my-
rėsi jo "galvojimo" aparatas.

(Tęsinys 5-me pusl.)

J. AUGUSTAITIS

Laiškai iš kelionės po Ispaniją

(Prieš kurį laiką jau buvo paskelbta,
kad p. J. Augustaitis rengiasi atstogas
praleisti Ispanijoje ir iš ten parašyti
savo kelionės įspūdžius. Jis tai dabar
ir daro: iš kelionės savo laiškus siun-
čia savo geram draugui V.Z., kuris juos
ir pridavė Naujienuoms. Manome, jog
tie laišukai skaitytojams bus labai įdo-
mūs, nes juose aprašomas ne tik Ispa-
nijos gyvenimas, bet ir šiaip būdingi
pašaliniai dalykai.)

1958 m. rugp. 25 d.

Mielas V.,
Šių metų pradžioje buvau Tau sakęs,
kad šiais metais rudenio pabaigėjau
Ispaniją. Noriu apibūdinti vieną iš di-
džiausių Balearų salų, būtent Malliorkos
salą, papūti tenai apie dešimt dienų,
pasistengti išvysti giliai į tos salos žmonių
gyvenimo sąlygas, suprasti jų padėtį ir
galvoseną, o taip pat pasiekti pačius Ispa-
nijos pietus, iki Gibraltaro, ir Atlanto
pakraščius per Biaricą, Prancūziją, at-
gal į Vakarų Vokietiją.

Šiandien, galit pasakyti, kad tai pusėti-

nai didelė kelionė esu pradėjęs ir šiuo
metu sėdžiu 50 km. nuo Barcelonos (Isp-
anijoje), prie kaimo Malgrat, to paties
vardo motelio ir Camping'o sodnelyje ir
rašau Tau šias eilutes.

Šilta, temperatūra 30°C., nuo jūros pu-
čia švelnus vėjelis, aplink — oleandrai,
akacijos, mimozos ir įvairiausios gėlės,
aukštumoje — Ispanijos pušys (pinca),
paplentėje — platanų eilės, sudarydamos
keliauninkui šešėlį.

Važiuojame tik dviese — su vienu savo
pažįstamu vokiečiu iš Kaiserslautern ir
vokiška nedidele mašina — Volkswage-
n'u. Kodėl tik dviese? Jau nuo šitų metų
gegužės mėnesio pradėjau organizuoti
kelionę į Ispaniją. Buvome sutarę važiuo-
ti keturiose lengva mano pažįstamo evan-
gelikų kunigo Janis Romanis — Opel ma-
šina. Turėjome važiuoti: aš, vienas vokie-
tis, minėtas ev. kunigas ir vienas karinin-
kas. Bet... vis tas prakeiktas "bet"! Ketu-
rioms savaitėms prieš išvažiavimą, kai
ėmėme nustatinti galutinę kelionės mar-
šrutą, tai mūsų bendrakeleivis ev. kun. J.
Romanis, mašinos savininkas, mums pa-
reiškė, kad jis važiuos tik tąja linkme,
kuri jam labiausiai patogi (priimtina) ir
tik iki Barcelonos, o vėliau iš Castelde-
fels. (prie Barcelonos) ir pietus tik pajū-
riu ir vėl tuo pačiu pajūriu grįšias atgal.
Be to, benzino ir tepalo išlaidas turėjome

užmokėti tik mes trys... Jam buvo pri-
minta, kad jeigu mes užmokame kelionės
išlaidas, ir jis yra vienas iš mūsų bendra-
keleivių, tai jisai turėtų paboti kiek ir ki-
ty keleivių norus, juo labiau, kad pir-
miau keliauti į pietus (iki Sevilja) buvo
žadėjęs. Tačiau jisai su tuo nesutiko ir
toku būdu pirmutinė kelionės grupė iš-
iro...

Tuojuo sudarėme kitą grupę: dr. Kir-
kelionis, aš ir tas pats vokieitis. Tačiau,
savaitę prieš išvažiavimą dr. Kirkelionis
dėl šeimyninių aplinkybių turėjo pasilik-
ti namie. Bet jis, kad nesuardytų mūsų
sutartos kelionės, davė savo lengvą ir
mažą mašinėlę — Volkswageną ir tokiu
būdu mudu dviese su dr. Kirkelionio ma-
šina pasileidome į kelionę...

Kitas rūpestis buvo gauti vizą įvažiuo-
ti į Ispaniją ir pasilikti ten bent 4 savai-
tes laiko. Ispanija yra vienintelė iš Euro-
pos valstybių, kuri iki šiandien dar nėra
palengvinusi įvažiavimus ne tik įvairių
kraštų pabėgėliams, nustojuosiems savo
krašto pilietybės, bet ir kitų Europos
kraštų piliiečiams. Ypatingai pabėgėliams,
DP, gauti įvažiavimo leidimą yra sunku.
Pirmiausiai tas trunka 3-4 mėnesiai, kol
atliekami visų tų formalumų susirašinė-
jimai ir, be to, reikia dar turėti Ispanijo-
je gyvenančių gerų patikimų pažįstamų
ar draugų, kurie užtartų ir nesigailėtų pa-

sakyti gerą žodį... Todėl, trejetą mėnesių
prieš kelionę paprasčiau Madrido radijo
lietuvių skyriaus vedėjo kun. Patalavi-
čiaus pagalbos vizai į Ispaniją gauti. Įke-
tirtą dieną gavau iš kun. Patalavičiaus
labai sirdingą laišką, pranešant, kad Isp-
anų Užsienio Reikalų Ministerija sutiko
išduoti man keturioms savaitėms leidimą
įvažiuoti į Ispaniją ir kad tai bus prane-
šta Ispanų konsulatui Miunchene, ko aš
buvau prašęs...

Zinią Miuncheno konsulatas netrukus
gavo, tačiau buvo ten pasakyta, kad vizą
galėsiu gauti tik 2 savaites prieš kelionę.
Bet kai mano šeimos narys užėjo 2 savai-
tes prieš kelionę, tai dar buvo peranksti;
o kai užėjo savaitę prieš išvažiavimą, tai
konsulato panelė (vokiečių) pareiškė "ar
jūs nežinote, kad vizai pasirašyti trunka
48 val. laiko".

Nežiūrint visų tų ilgų vaikščiojimų vis
tik vizą gavau dar vieną dieną prieš nu-
statyto išvažiavimo terminą.

Pasitaiko Vokietijoje, kad vokiečių kil-
mės tarnautojos svetimos įstaigose per-
virsija duotas joms instrukcijas klientų
nenaudai, o gal jas pasunkina ypatingai
asmenims, nustojuosiems savo krašto pi-
lietybės!..

Eina jau 13-tieji metai, kai pasibaigė
karas; Europos valstybės (dauguma) pa-
naikino įvažiavimo vizas savo krašto pi-

liečiams, sudarydamos laisvą keliavimą,
bei bendravimo santykius. Tik nuo karo
nukentėjusiems, savo pilietybės nustoju-
siems asmenims tos laisvės nėra suteik-
tos. Kai šiandien prancūzas, vokieitis, bel-
gas, olandas, šveicaras, švedas ir kiti va-
žinėja iš savo kraštų be vizų svetur ir be
jokių mokesčių, tai asmenims, dėl karo
ir Sovietų okupacijos nustojuosiems pili-
tybės, reikalinga visur dar vizos su aukš-
tokais mokesčiais... Kai vaikas turi daug
anklių — jis lieka be galvos. Kiek auklių-
organizacijų rūpinasi pabėgėlių-išviettinių
jų reikalais?!.. O vis tik jie neturi nei
tų teisių, nei privilegijų, kokias šiandien
turi buvę karo kalininkai!..

Kaip greit gerb. kun. Patalavičius parū-
pino vizą į Ispaniją, nepriklausydamas
mūsų senam diplomatiniam kadru, tai
čia norisi sulgyinti jojo veiklą ir įtaką su
mūsų oficialių diplomatinų atstovybių
veikla.

Prieš kiek laiko aš paprasčiau vieną iš
mūsų pasuntinių parūpinti iš svetimos
įstaigos vienos Lietuvos įstaigos spauzdi-
nį, kurį aš turėjau panaudoti visuomeni-
niam reikalui, nes kaipo privatus asmuo
jojo negalėjau gauti. Aš ne tik nesusi-
laukiau jojo pagalbos, bet, praėjus virš
pusės metų, viena proga jis pranešė, kad
jis to nepadaręs dėl to, nes mes dar ne-
greit grįšime namo ir todėl tas spauzdi-
nys man esąs nereikalingas!..

IS CHICAGOS IR
APYLINKIU

Vyno sezonas artėja

Vynuogių derliaus nuėmimas jau prasidėjo, ir Mr. William N. Woodruff, Alcohol & Tobacco Tax komisieriaus asistentas, praneša, kad yra leidžiama pasigaminti šeimos sunaudojimui. Tačiau norintieji vynu gamintis privalo pranešti apie tai Alcohol & Tobacco Tax Division mokesčių pajamų įstaigai.

Norintieji pasigaminti vynu Illinois valstybėje turi gauti tam tikslui formą iš Alcohol & Tobacco Tax, Post Office Box Nr. 1144, Chicago 90, Ill. Asmeniškai tokias formas galima pasiimti 17 North Dearborn st. 17 aukšte.

Formos turi būti gražintos šiam ofisui dviejuose egzemplioruose maždaug per 5 dienas prieš vynu pradant gaminti. Gavusiam leidimą gamintis vynu, viena kopija bus gražinta atgal. Pagal tą formą jis galės pasigaminti ne daugiau kaip 200 galionų vynu 12 mėn. tarpe, iki ateinančių metų brėžio 30 d. Norint pasigaminti vynu, kiekvienais metais reikia užpildyti naujas formas.

Brookfield Zoo vilkai pasistatė šaldytuvą

Kai prieš posą savaičių Chicago oras pasiekė aukštą temperatūrą, vienas Brookfield zoologijos vilkas sumanė pasistatyti nuosavą vėsintuvą ir pradėjo kasti urvą. Kiti vilkai pasekė po pavyzdį irgi stojo į darbą. "Niekad nieko panašaus nebuvau matęs", stebėjosi Zoo direktorius Ralph Graham. "Tai buvo pavyzdingas sutartinis darbas".

Vilkai iškasė 9 pėdų ilgumo tunelį ir jame šoninius tunelius kiekvienam šuliniui. Tuneliai pradėjo nusileido per dvi pėdas gilyn, o toliau jau ėjo lygagrečiai su žemės paviršium. Greit vilkams kilo klausimas, kaip pašalinti iš savo tunelių žemę. Čia vėl prasidėjo sutartinis grupės darbas. Sudarę brigadą, vilkai kojomis metė žemes, perduodami vienas kitam, panašiai kaip žmonės seniau paduodavo kibirais vandenį gaisrą gesindami.

Karščiams praėjus Zoo administracija tunelį užvertė ir aptvėrė vielų tvora. Vilkai tai pamatę pakėlė nepaprastą staigumą, kurs orui atvėstant pagaliau aptilo.

Kentucky gubernatorius pas negrus

Daugiau kaip 6,000 Chicago negrų pereitą savaitę karštai sutiko Kentucky gubernatorių A. B. (Happy) Chandlerį, vienodai mylimą savo valstybės baltųjų ir juodųjų už įgyvendinimą teismo dekretų, kuriais ten baigta segregacija. Chicagoje jis pareiškė, kad Aukšč. Teismo padarytoju nutarimu "legalus integracijos klausimas yra išspręstas ir rasės gali drauge pranešti rankon žengti teisybės ir garbės ir taikos keliu". "Amen, amen!" chorą šaukė klausytojai, gubernatoriui senų pietiečių papročių cituojant biblijos sakinius. Netrukus prieš gubernatoriui atvykstant, susirinkę negrai baldomis, asaromis ir šukavimais sutiko žinią apie Aukščiausio Teismo nuosprendį praveisti integraciją nieko nelaukiant.

Chandler baigė kalbą didelių juodųjų juoką sukėlusiu anekdotu: "Aną dieną vienas pilietis mane aplankęs pasakė, kad jis didžiulį turį baltą kraują. Aš jam atsakiau, jei tavo kraujas tikrai yra baltas, tai skubėk tuojau pas daktarą".

Dainininkas Eddie Fisher su savo žmona Debbie Reynolds (dešinėje) ir Elizabeth Taylor, Kalba, kad Eddie ir Debbie vedybiniai ryšiai jau atspalva dave ir kad jie skirsis, Eddie mes Debbie ir ims Elizabeth, kuri nelabai seniai Chicagoje apraudoio lektuve užsimušusi savo vyrą Todd.

Ruduo ateina

Chicago vėsiusia diena buvo pereito penktadienio rytą 4 val., kai oficiali temperatūra rodė 48 laipsnius. Tai buvo tik 4 laipsniais aukščiau už rekordinę žemą temperatūrą rugsėjo 12 d. 1955 m., kai tą dieną Chicagoje buvo tik 44 laipsniai.

Kitose JAV vietose pereitą penktadienio rytą buvo dar šalčiau. Fraser, Colorado, buvo tik 23 laipsniai, o Mount Washington, N. H. net pasniogo.

Kitose Chicago srities vietose tą rytą temperatūros buvo: O'Hare aerodromas 41, Grand Rapids 38, Rockford 43, South Bend 41, Madison ir Milwaukee 46.

Adlai Stevenson grįžo

Grįžęs į Chicago iš savo 20,000 mylių kelionės buvęs kandidatas į prezidentus ir numatomas demokratų kandidatu trečią kartą Adlai Stevenson pasakė, kad greičiausia trečioji valstybė, būtent Indija, įsikiš į ginčą tarp JAV ir komunistinės Kinijos karui išvengti — Aišku, mes nenorime karo jis pasakė, — taip pat karo nenori ir rusai, ir aš tikiu, kad ir kinai bus tiek protingi, tačiau padėtis yra rimta.

JAV 7 laivynas ginsis, jei bus kinų apšaudytas

Jungtinių Valstybių 7-jo laivyno karo laivai prie Formozos šaudys atgal, jei jie arba jų lydimi reikmenų tiekimo transportai bus užpulti atviroje jūroje — pareiškė admiralas Arleigh A. Burke, laivyno operacijų vadas, Hilton viešbutyje Chicagoje. Adm. Burke davė suprasti, kad atvira jūra reikią vandenys toliau kaip 3 mylios nuo kranto. Ar karas bus ar jo nebus, visiškai priklauso nuo kinų komunistų, pareiškė jis. "Laivų mes turime pakankamai".

TRUMPAI

— Chicago's Liet. Menininkų Klubas valdyba penktadienio vakarą turėjo posėdį ateinančio sezono darbams aptarti. Prieš posėdį įvyko neformalus pasitarimas, dalyvaujant keliems nevaldybos nariams. Pasitarimas lietuvių "internacionalinės" meno parodos, surengtos New Yorke PLS proga, lietuviams Amerikoje sudarytą daugiau nei blogą reklamą. Toje parodoje buvusiam dail. A. Rūkstelei padarius pranešimą ir dalyviams gyvai išsitarus, buvo nutarta greičiausiai laiku Chicagoje sušaukti platų lietuvių kultūrinių susirinkimą, kur platesnė

Melvin Nimer, 8 metų dr. Melvin Nimer sūnus, vedamas iš policijos automobilio, kai jis atvyko į Stapleton (Staten Island, N. Y.) iš Utah, kur jo nužudytį tėvą buvo palaidoti. Berniukas papasakojo, kaip jis savo tėvus subadė peiliu.

Floyd Robertson, Fort Collins (Colo.) cemento fabriko darbininkas, rodo policijai, kur jis paslėpė nužudytos Marjorie Schneider kūną. Policija teigia, jog Robertson išprievartavęs Schneider, o paskui ją nužudęs.

Kaip greit skrisime?

Washingtonas. — Naujai įsteigtoji nacionalinė aeronautikos ir erdvių administracija jau išdirbo smulkius planus žemės satelitams laidyti ir dvėse skraidyti. Pagal tuos planus žmogus skraidys orbitoje aplink žemę neveliau kaip dviejų metų bėgyje, ir nusileis į mėnulį tarpe 6 ar 10 metų. Marso tyrinėjimas numatytas ne anksčiau kaip po 10-15 metų.

Skrenda 4 kartus greičiau už garsą

Sunnyvale, Calif. — Lockheed X-7 sprausminis sviedinys nuskrido 4 kartus greičiau už garsą, praneša aviacijos šaltiniai. Sviedinys buvęs paleistas iš aukštai skridusio tam tikslui pritaikyto B-50 bombonešio. Garso greitis yra 660 mylių per valandą 40,000-100,000 pėdų aukštumoje.

visuomenė galėtų tuo reikalu padaryti savo išvadą. Plačiau apie tai rytoj.

Vaistai nuo vočių

Amerikos chemikų draugijos konferencijoje Chicagoje patarta, kad su gyvuliais padaryti sėkmingi bandymai prieš tūlas vėžio rūšies votis. Tie vaistai, E-73, tebesą per daug nuodingi bandyti žmonėms, pranešė dr. K. V. Rao, tačiau ištyrus jų veikimą, bus galima pagaminti saugesnius vaistus. E-73 yra gaminamas tų pačių pelėsių organizmų, kurie pagamina streptomyciną.

Rusai turį didžiausią atominę krosnį

Geneva. — Rusija nustebino vakariečius, kai jos mokslininkai taikos atomų konferencijoje parodė filmą, kaip veikia jų neseniai pastatytoji 600,000 kilovatų atominė krosnis kažkur Sibire. Kai krosnis bus galutinai baigta, jį duosianti 600,000 kilovatų. JAV didžiausioji ir vienintelė atominė krosnis prie Shippingport, Pa., duoda 60,000 kilovatų.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių
Reikalinga padavėja (veiterka) ir indų plūvėja nuo 7 ryto iki 2:30 po pietu. Valgykla "Gaiva", 3206 So. Halsted St.

RENTING IN GENERAL
Nuomos
NEMOKAMAI
PATARNAVIMAS ISNUOMAVIMUI
Turime laukiančiųjų sąrašą.
Greitam patarnavimui skambinti
PROSPECT 8-2233
BELL-VARPAS
5916 So. Western Ave.

REIKALINGI APARTMENTAI
TURIME gerus nuomininkus. Savininkams nereikia nieko mokėti. Telefonuokit bet kada. Noel Realty Co., 6001 So. Kedzie. PROSPECT 8-5353

ISNUOMOJAMA 2½ kamb., su baldais, dviem vyrams arba vedusių porai. \$45 mėnesiui. 3946 W. 56th St.

L. Welko kapela

Lawrence Welk kapela, mėgiamiausiaji televizijoje ir šokiame, pasirodys Wm. Karzas Aragono salėje, šiaurinėje miesto dalyje.

Seniai Chicagoje šokėjų pamėgtas garsusis kapelos dirigentas grįžta į savo seną vietą — Aragono salę — su visu savo T. V. orkestru, kartu su gražiąja Alice Lon ir seserimis Lennon (jos pasirodys pirmą kartą) tik vienam vakarui, ketvirtadienį, rugsėjo 18 d.

Welko pirmasis pasirodymas Aragono įvyko 1939 m., kai jo kapela dar nebuvo išgarsėjusi.

Wm. Karzas pasiūlė L. Welk pakeisti dirigavimo būdą, būtent, diriguoti, stovint apačioje, o ne viršuje. Šokėjai būrėsi aplink Welką, stebėdami, kaip jo miklus pirštai judėjo akordeono klaviatūra.

1950 m. dirigentas išvyko iš Chicago į Kaliforniją, bet pirmasis jo pasirodymas įvyko Chicago Aragono: čia pirmą kartą buvo išgirsta jo garsioji Champagne Music, kuri ir šandien, 30 metų praėjus, sudaro geriausią Welk numerį.

Nuo 1939 m. įėjojo daugiau, kaip 500 plokštelių ir buvo pasirodęs filmuose.

Welk, visuomet leisdamas savo bendradarbiams pasirodyti, turi savo grupę tokius pasirodymus muzikus, kaip Myron Floren, Larry Cooper, Dick Kesner, Jerry Burke, Pete Fountain, Bill Page, Artistic Alladin, Tiny Little, Jr., Buddy Merrill, Dick Dale, Orie Amodeo, George Aubry, Norman Bailey, Buddy Hayes, Johnny Klein, Barney Liddell, Rocky Rockwell, Jack Martin ir Curt Ramsey.

DĖMESIO! DĖMESIO!

Išsiųsime į Lietuvą ir kitus kraštus Jūsų atneštus siuntinius. Galite ir pas mus nusipirkti įvairių medžiagų ir kitų prekių žemesnėmis kainomis, negu kitur. O taip pat siunčiame per Angliją Jūsų užsakytus siuntinius ir ypač pigiai vaistus. Greitas, nebrangus ir sąžiningas patarnavimas daugeliui žinomų PATRIA GIFT PARCEL CO., 3305 So. Halsted St. Tel.: LA 3-2021.

Liusės suknelių krautuvės patalpose. Nuo 9 iki 6. Pirmadieniai ir ketvirt. iki 9 v. v. (Sk.) A. Kavaliauskas

Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir kitus kraštus

Jei neturite savo siuntinių, tai pas mus gausite visokių daiktų siuntimui nebrangiomis kainomis. Mes patarsime, ką ir kaip siųsti. Prašome įsitikinti.

PARCEL SERVICE

3322 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.
Tel.: YArds 7-0677
Atdara nuo 9 v. ryto iki 6 val. vak. pirm. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 9 vak. (J. Karvelio Prekybos patalpose). (Sk.)

JOIN SKYWATCH
CALL CIVIL DEFENSE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavinimi
Paskolos, perkant namus, daromos mėnesiniai išmokėjimai.
Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Rd. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MARQUETTE PARKE — 5 kambarių rezidencija, 9 metų. Dvigubas garažas. \$18,500; arti visko, ramioji prie parko vietą, 2x6, mūr. Viena butą galima užimti tuojau. Dvigubas mūr. garažas. Apžiūrėkite ir įvertinkite. A. Reklaitis.
2x4, MEDINIS, Brighton Pr. ir dar 2 kamb. viršų. Garažas. \$17,000. A. Katilius.
GRAŽIAI pertvarkytas 5 k. mūr. namas ir maisto krautuvė su visais įrengimais ir prekių Marquette Pk. Karšto vand. šildymas. 2 auto garažas. \$25,000. A. Siutis.

2 MŪRO namai (viso 4 butai), gerame stovyje. Brighton Pk. Tikrai \$27,000. H. Plausinaitis.

DAUG PAJAMŲ, 7 apartamentai ir 6 krautuvės. Marquette Pk. Proga pirkti už \$79,500. B. Liskus.

DIDELIS, KAMPINIS 2 aukštų mūr. namas, 3 butai po 6 kmb. ir pelninga maisto produktų krautuvė. Garažas. Dar gretimas tuščias sklypas. Viskas, įskaitant krautuvės įrengimus bei prekes — \$35,000. A. Linas.

GREITAM pardavimui \$24,800 už mūr. 2x4 ir 1 kamb. rūsyje. Gazo šildymas, dvigubas garažas. Brighton Pk. Viena butą galima tuojau užimti. A. Reklaitis.

9 METŲ 6 kamb. mūr. namas su oro vėsinimu. Garažas. Vertingi priedai. Tik 1½ bloko nuo Marquette Pk. \$22,500. A. Katilius.

P. LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veitui.

MARQUETTE PARKO CENTRE
TYVITA MŪRINIS 6 kamb. rezidencija, šviesūs dideli kamb. Yra 2 kamb. butas rūsyje. Naujas gazu karštu vandeniu šildymas, garažas. \$18,500.

4 KAMB. MŪRINIS namas, naujas centrinis šildymas alyva, geras rūsys. Kaina \$14,000.

2 BUTAI IR RŪBŲ VALYKLA, pilnai įrengta savistoviai bityni. Geras mūrinis 1 aukšto namas, alyva šildomas, rūsyje naujas garažas. \$15,900.

PIRKITE GERĄ 2 aukštų 7 kamb. medinį namą, 4 mieg. Centrinis karšto vandens šildymas, geležinė tvora. Kaina \$14,200.

GERAS 2 AUKŠTŲ mūrinis, 2x6 kmb. šildymas karštu vandeniu alyva, 2 auto garažas, platus sklypas. Įmokėti \$8,000.

4 BUTAI PO 5 KAMB. mūrinis. Kai kurie butai naujai išdekoruoti. Aukštos pajamos, puikus rūsys. Arti susiekimo. Kaina \$34,900.

GERIAU NAUJAS NAMAS
Evergreen Pk. naujas mūrinis, modernus namas ant 48 pėdų sklypo; 5 puošnūs kamb., plus 3 kamb. su virtuve sausam ištaigingame rūsyje. Gazu šildymas. Žaliuoja aptvertas sklypas. Garažas. Žemiau savikainos. \$24,900.

K. VALDIS

REAL ESTATE
2655 West 69th Street
REpublic 7-7200 arba REpublic 7-8534

BRIGHTON PARKE

MEDINIS, gera vieta, platus sklypas, 3 butai 6—4 kamb. Įmokėti \$4,500, nuoma \$130 ir 6 kamb. butas pirkėjui.

MŪRINIS 2 po 5 su valg., abu butai apšildomi karštu vandeniu, namas geras, vieta gera, tinka dviem šeimynoms.

BRIGHTON Park centre prie 43 St. medinis namas su 4 kamb. butais ir patalpa biziui, tinka kirpyklai arba batų dirbtuvei ar kitam biziui. Kaina tik \$12,500.

MEDINIS: 3 gražūs butai ir maisto krautuvė su prekiėmis, žema kaina.

MŪRINIS: 3 butai 6—4—4 ir seniai veikianti maisto krautuvė, krautuvė išnuomota, namas geras, butai gražūs. Kaina \$34,000.

MŪRINIS: 4 butai, 2 po 3 ir du po 3½; šildomas alyva radiatoriais; gražūs butai, alumin. langai, platus sklypas.

Seštadienį dirbame visą dieną. Turime daug ir gerų namų, parūpiname paskolas geriausiom sąlygom.

SIMAITIS REALTY

INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

NORINTIEJI PARDUOTI ar pirkti nekilnojamą turtą, kreipkitės į aktyvią ir rezultatus duodančią įstaigą. Pasiteiravę mūsų namų sąrašą, įsitikinsite gerai pirkiniais.

BELL - VARPAS

Real Estate, Insurance, Notary Public
5916 SO. WESTERN AVENUE
PROSPECT 8-2233

Bet koki nekilnojamą turtą greitai parduosi ir teisingai pirksti tikrai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, ir rašome visokeriopą apraūdą. Veikia Notariatas.

NORVILA

2600 West 59th St. PROSPECT 8-5454

MARQUETTE PARKE parduodamas mūrinis namas, 2 butai ir vienas butas beismėnt, apsauga nuo potvynių. 7120 So. Richmond, savininkas pirmame aukšte. Agentai, nesikreipkite!

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— MONDAY, SEPT. 15, 1958

PRIE GERO susiekimo Brighton Pk. 4 k. namas su patalpa krautuvei. Garažas. Tik \$12,000. A. Siutis.

2 BUTAI po 4 k. ir dar 3 neužbaigti kamb. atikoj. Karšto vand. šildymas stokeriu. Pilnas rūsys. Garažas. Brighton Pk. \$13,900. A. Reklaitis.

ANT 37½ pėdų sklypo 5 metų mūrinis namas. Gazo šildymas. \$17,500. A. Siutis.

AKRAS ŽEMĖS, Parke 5½ kamb. mūr. namas Palos Parke. Karšto vandens-alyvos šildymas. 2 karų garažas. Pilnas rūsys. A. Katilius.

12 APARTAMENTŲ po 4 kmb. mūr. namas gerame stovyje. Virš 1,000 pajamų į mėn. \$75,000. A. Katilius.

NETOLI 63-čios ir Washtenaw gražiai sutvarkytas 6 kamb. bungalow. Šildymas karštu vandeniu. 2 auto garažas. H. Plausinaitis.

TIK \$16,800 mūr. 5 metų, 5 kamb. ranch namas, 2 bloko ir pietus nuo Marquette Pk. A. Siutis.

17 APARTAMENTŲ mūr. labai geram stovyje, netoli 55-tos ir Damen. \$1,500 mėn. pajamų. \$99,500. A. Siutis.

KAMPINIS, PUKUS 2 aukštų mūr. namas Marquette Pk. 2x5, 2x3½ ir 2x2 kmb. Virš 5000 pajamų į mėn. ir savininkui puikus butas. Dvigubas mūr. garažas. \$55,000. B. Liskus.

P. LEONAS REAL ESTATE
Visi telefonai: WALbrook 5-6015

PIRKITE ir parduokite savo nekilnojamą turtą per mūsų įstaigą. Naudokitės mūsų teisingu patarnavimu.

TALMAN REALTY SALES

2625 West 71st St. Chicago 29, Illinois REpublic 7-9400

Perkant ar parduodant nuosavybę per mūsų įstaigą Income Tax patarnavimas veitui.

MARQUETTE PARKO CENTRE
TYVITA MŪRINIS 6 kamb. rezidencija, šviesūs dideli kamb. Yra 2 kamb. butas rūsyje. Naujas gazu karštu vandeniu šildymas, garažas. \$18,500.

4 KAMB. MŪRINIS namas, naujas centrinis šildymas alyva, geras rūsys. Kaina \$14,000.

2 BUTAI IR RŪBŲ VALYKLA, pilnai įrengta savistoviai bityni. Geras mūrinis 1 aukšto namas, alyva šildomas, rūsyje naujas garažas. \$15,900.

PIRKITE GERĄ 2 aukštų 7 kamb. medinį namą, 4 mieg. Centrinis karšto vandens šildymas, geležinė tvora. Kaina \$14,200.

GERAS 2 AUKŠTŲ mūrinis, 2x6 kmb. šildymas karštu vandeniu alyva, 2 auto garažas, platus sklypas. Įmokėti \$8,000.

4 BUTAI PO 5 KAMB. mūrinis. Kai kurie butai naujai išdekoruoti. Aukštos pajamos, puikus rūsys. Arti susiekimo. Kaina \$34,900.

GERIAU NAUJAS NAMAS
Evergreen Pk. naujas mūrinis, modernus namas ant 48 pėdų sklypo; 5 puošnūs kamb., plus 3 kamb. su virtuve sausam ištaigingame rūsyje. Gazu šildymas. Žaliuoja aptvertas sklypas. Garažas. Žemiau savikainos. \$24,900.

K. VALDIS

REAL ESTATE
2655 West 69th Street
REpublic 7-7200 arba REpublic 7-8534

BRIGHTON PARKE

MEDINIS, gera vieta, platus sklypas, 3 butai 6—4 kamb. Įmokėti \$4,500, nuoma \$130 ir 6 kamb. butas pirkėjui.

MŪRINIS 2 po 5 su valg., abu butai apšildomi karštu vandeniu, namas geras, vieta gera, tinka dviem šeimynoms.

BRIGHTON Park centre prie 43 St. medinis namas su 4 kamb. butais ir patalpa biziui, tinka kirpyklai arba batų dirbtuvei ar kitam biziui. Kaina tik \$12,500.

MEDINIS: 3 gražūs butai ir maisto krautuvė su prekiėmis, žema kaina.

MŪRINIS: 3 butai 6—4—4 ir seniai veikianti maisto krautuvė, krautuvė išnuomota, namas geras, butai gražūs. Kaina \$34,000.

MŪRINIS: 4 butai, 2 po 3 ir du po 3½; šildomas alyva radiatoriais; gražūs butai, alumin. langai, platus sklypas.

Seštadienį dirbame visą dieną. Turime daug ir gerų namų, parūpiname paskolas geriausiom sąlygom.

SIMAITIS REALTY

INSURANCE
2737 W. 43rd St. CL 4-2390

NORINTIEJI PARDUOTI ar pirkti nekilnojamą turtą, kreipkitės į aktyvią ir rezultatus duodančią įstaigą. Pasiteiravę mūsų namų sąrašą, įsitikinsite gerai pirkiniais.

BELL - VARPAS

Real Estate, Insurance, Notary Public
5916 SO. WESTERN AVENUE
PROSPECT 8-2233

Bet koki nekilnojamą turtą greitai parduosi ir teisingai pirksti tikrai per mūsų įstaigą. Parūpiname paskolą, ir rašome visokeriopą apraūdą. Veikia Notariatas.

NORVILA

2600 West 59th St. PROSPECT 8-5454

MARQUETTE PARKE parduodamas mūrinis namas, 2 butai ir vienas butas beismėnt, apsauga nuo potvynių. 7120 So. Richmond, savininkas pirmame aukšte. Agentai, nesikreipkite!

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.
— MONDAY, SEPT. 15, 1958